

Kostim iz filma "The Great Gatsby" (2013.)

Tunjić, Božica

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:285659>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-24**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

Sveučilište u Zagrebu
Tekstilno-tehnološki fakultet
Studij: Tekstilni i modni dizajn

Završni rad

Kostimografija iz filma *The Great Gatsby* (2013.)

Mentor:

Doc.dr.sc. Katarina Nina Simončić

Student:

Božica Tunjić

U Zagrebu, kolovoz 2018.

University of Zagreb
Faculty of Textile Technology
Study: Textile and fashion design

Final work

Costumes from the movie *The Great Gatsby* (2013.)

Mentor:

Doc.dr.sc. Katarina Nina Simončić

Student:

Božica Tunjić

In Zagreb, August 2018.

Temeljna dokumentacijska kartica

Tekstilno tehnološki fakultet

49 stranica, 12 fotografija, 5 skica

Članovi povjerenstva:

1. Doc.dr.sc. Irena Šabarić, predsjednik
2. Izv.prof.dr.sc. Ivana Salopek Čubrić, član
3. Doc.dr.sc. Katarina Nina Simončić, član
4. Doc.art. Jasminka Končić, zamjenik člana

SAŽETAK

Inspiriran radnjom i idejom filmske drame *The Great Gatsby*, bazirane na izvornome romanu F. Scotta Fitzgeralda, ovaj završni rad napisan je i napravljen na temu kostima iz istoimenog filma. U nastavku ćete se upoznati sa samom radnjom djela, općenitom povijesti kostima (u filmu, kazalištu i baletu), te će se opisati praktičan dio izrade završnog rada. Uz to ide i detaljan opis kostimografije navedenog filma te usporedba starijeg i novijeg filma. Sam posao kostimografa nije toliko jednostavan kako se čini. Kostimografija je jedan kompleksan dio svakog filma te igra veliku ulogu u samoj radnji filma.

Ključne riječi: kostim, kostimografija, kostimograf, povijest odijevanja, filmski kostim.

ABSTRACT

Inspired by the act and the idea of the movie *The Great Gatsby*, based on the original novel by F. Scott Fitzgerald, this final work was written and made on the theme of costumes from the same movie. Below you will be introduced to the work itself, the general history of costumes (film, theater and ballet), and a practical part of the final work will be described. It also includes a detailed description of the costumes of the film and analogy of the older and newer film. The job of a costume designer is not that simple as it seems. Costume design is a complex part of every movie and plays a big part in the movie.

Key words: Costume, costume design, costume designer, history of dress, film costume

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. DEFINICIJA I VRSTE KOSTIMOGRAFIJE.....	4
3. KOSTIMOGRAFIJA U FILMU THE GREAT GATSBY.....	5
3.1. Stilsko razdoblje odijevanja.....	21
3.2. Nakit i ostali modni dodaci	23
3.3. Analiza likova te način odijevanja.....	24
3.4. Usporedba kostimografije iz različitih ekranizacija filma Veliki Gatsby.....	26
3.5. Kostimografkinja i njena ideja.....	31
4. EKSPERIMENTALNI DIO.....	33
4.1. Izrada kostima na temu The Great Gatsby.....	34
5. REZULTATI.....	40
5.1. Utjecaj filma na modu 21. stoljeća.....	40
6. ZAKLJUČAK.....	41
7. LITERATURA.....	42

1. UVOD

Tema ovog rada je bazirana na kostimima iz filma *The Great Gatsby*. Sama ideja za tako nešto proizašla je iz fascinacije kostimima iz dotičnog filma. Blještavilo dvadesetih godina prošlog stoljeća ostavlja bez daha svakoga tko gleda ovaj film. F. Scott Fitzgerald napisao je sjajan ali tragičan ljubavni roman naslova *Veliki Gatsby*. Prvi film snimljen je 1974. godine pod vodstvom redatelja Jacky Claytona, a 2013. napravljen je remake filma tj. novija verzija po napisanom romanu. Redatelj filma iz 2013. je Baz Luhrmann. Oba filma osvojila su brojne vrijedne nagrade uključujući i Oscara za najbolju kostimografiju. Priča je to o Jayu Gatsbyu, kockaru, ratnom junaku, ubojici.. tko bi znao, riječju, čovjeku o kojem se priča mnogo, a zna vrlo malo. Njegov način života se mijenja ponovnim ulaskom njegove stare ljubavi u život. Ambijentu gracioznih zabava smještenih u razdoblje 1920-ih godina takozvano „Jazz doba“ posvećena je maksimalna pažnja kako bi film bio prikazan u najluksuznijem izdanju. Automobili prikazuju američko bogatstvo tih predivnih godina, raskoš i moć koju nisu imali svi građani. Osim scenografije, jednako važnu ulogu imaju i kostimi u djelu koji su film podigli na još višu razinu. Kostimografov posao nije nimalo lak. Svaki kostimograf mora dobro poznavati vremenska razdoblja te uz kreativnost to iskoristi na pravilan način. Veliki doprinos pisanju ovog rada omogućila je Suzanne Lussier koja u svojoj knjizi „ART DECO FASHION“(2009.) piše o modi dvadesetih godina, te u njoj saznajemo mnogo o sportskoj odjeći i nakitu. Kostimografkinja Catherine Martin, svojim je radom prikazala 20-e godine prošloga stoljeća baš onako kako se i spominje za karakteristično poslijeratno razdoblje u američkom društvu. Žene su dobile veću ulogu u društvu te su s time postale i slobodnije, što prikazuje i njihova odjeća. Ples i glazba su bili iznimno važni te je opuštenija odjeća olakšavala slobodu pokreta. Iako se radnja filma uglavnom odvija u višim slojevima društva, u nekoliko scena je prikazana i radnička klasa te također specifičan način odijevanja u ne tako luksuznom izdanju. Martina Petranović koja je napisala „OD KOSTIMA DO KOSTIMOGRFIJE; HRVATSKA KAZALIŠNA KOSTIMOGRFIJA“ (2015.) razjasnila je kostimografiju kroz povijest, kako se mijenjala i kako je počela dobivati na važnosti, kostimografov posao i sa kime sve mora surađivati. Što se tiče samog razdoblja knjiga Norberta Wolfa „ART DECO“(2013.) detaljno opisuje razdoblje od 1920. do 1930. godine te se iz tih opisa mogu vidjeti sličnosti iz tog razdoblja u filmu *Veliki Gatsby*. U ovom istraživačkom radu prikazana su istraživanjima o kostimografiji i kostimima. Stvari koje mnogi ljudi gledajući film ne primjećuju a jako su bitne te daju cjelokupan dojam o određenom scenskom prikazu. Posao koji kostimografi obavljaju prije i za vrijeme izrade filma, način na koji se pripremaju i kako dolaze do saznanja kako koja uloga treba izgledati. Detaljno proučeni kostimi iz dotičnog filma te detaljno opisni onako kako oni stvarno izgledaju. Također je prikazana i usporedba novog i starog filma tj. *The Great Gatsby* iz 1974. godine i 2013. godine. Razlika u izdavanju filmova je 39 godina ali donijela veliki uspjeh u oba slučaja. Oba filma nagrađena su brojnim nagradama tako da su i oba filma primila nagradu Oscar za najbolju kostimografiju. Vrlo važan dio je i nakit o kojem je provedeno istraživanje u tom razdoblju ali i poklapanje razdoblja i filma.

2. DEFINICIJA I VRSTE KOSTIMOGRAFIJE

Kostimografija je disciplina kreiranja odjeće za potrebe filma, kazališta ili ostalih scenskih umjetnosti. Iako nekada samo u kazalištu i filmu, kostimograf je danas odgovoran za „modni stil“ na brojnim pozicijama pa tako i u reklamnoj industriji, u različitim kulturnim manifestacijama ali i u suradnji s estradnim umjetnicima. Osim uporabne funkcije kako bi pokrivala tijelo radi njegove zaštite, odjeća je za čovjeka oduvijek imala višestruko značenje. Odjećom izražavamo vlastite ideje, od socijalnih do svjetonazorskih, izražavamo vlastito viđenje svoje osobnosti ili svijeta u kojem živimo. Kostim je odjeća koju glumac nosi na pozornici, pred publikom.¹ On mu pomaže da se na sceni kreće uz pravilne pokrete lika, modificira cjelokupnu pojavnost, nametati stanovit način igre i interpretacije te mu pomoći da ostvari željenu ekspresiju. Važno je da kostim svojim krojem i teksturom izvođača ne sputava i ometa te da se kreće zajedno sa glumcem. Osoba koja izrađuje kostime a ujedno je i vrsni poznavatelj stilova i načina odijevanja u različitim vremenskim razdobljima, naziva se kostimograf. No zadaća kostimografa nije samo odjenuti lika u određenom stilskom razdoblju već on treba zaključiti i psihološka stanje karaktera te na području toga odrediti dali je on bio prljav ili čist, koliko je držao do sebe, što je volio i što nije volio. Prilikom oblikovanja i izrade kostima, kostimograf se koristi znakovnim sustavom mode, ali ga i nadilazi te usklađuje sa samom vrstom i radnjom djela na čiju se temu radi. Pojavom glumca na pozornici, odjeća mijenja svoj smisao i ulazi u drugačiji sustav označavanja. Odjeća u predstavi sudjeluje u konstituiranju scenskog lika koji ju nosi, predstavljajući neku vrstu osobne iskaznice. Iz kostima saznajemo o njegovom ekonomskom statusu, pripadnosti određenoj društvenoj grupi, svjetonazoru, karakteru, ukusima, raspoloženju i namjerama. Osim socijalnih prikaza, kostim nas upozorava i o vremenskom razdoblju u kojem se odvija radnja; o podneblju, klimi, godišnjem dobu, povijesnom razdoblju. Uz vrlo važnu scenografiju, kostim ima veliku važnost u uspješnosti vizualizacije djela, tako da njegov kroj, silueta, tkanina, tekstura i boja imaju jednu od najvećih uloga za ostvarenje maksimalnih efekata. Koliko se kostimografove kreacije cijene u svijetu dovoljno je reći da se, zajedno s ostalim nagradama, svake godine dodjeljuje i Oskar za kostime.

Iako je kostimografija razmjerno nova umjetnička disciplina, kostimirano odijevanje čovjeka poznato je još od magijskih obreda i rituala čije je izvođenje zahtijevalo nošenje prikladne odjeće.² Također od najranijeg početka kazališne umjetnosti kazališni kostim je neizostavan dio. Glavna misao kazališnog čina je da je jednokratno, prolazno, neponovljivo. Iako kao predmeti nadilaze trajanje pojedine izvedbe, kostimi žive tek kao njezin dio, neodvojivi od stasa i habitusa glumca/plesača/pjevača koji ih nose, sudjelujući u oblikovanju cjelokupnog scenskog prizora, zajedno sa scenografijom i svjetlom pod kojim nam se prikazuju.³ Vjerodostojna interpretacija kostima u idealnim bi uvjetima podrazumijevala cjelovitu rekonstrukciju „minulog kazališnog čina“ kojega su bili dio. Ipak, fotografije i videozapisi koji nam od novijeg vremena stoje na raspolaganju bilježe tek jedan njegov aspekt, ovisno o tehničkim mogućnostima medija (kvaliteti snimljenog zvuka i slike) i afinitetima autora dokumenta (izbor kuta snimanja i kadra). Skice i makete mogu nam predočiti ideju kojom su se autori predstave rukovodili pri stvaranju, ali ne i

¹ Štrbac, 2009:007

² Petranović 2015:16

³ Štrbac 2009:011

njezinu provedbu.⁴ U dvadesetom stoljeću kostim se sve manje promatra kao izvanjska ili dekorativna komponenta predstave, u prvi plan izbijaju njegovi dramaturški potencijali i udio u kreiranju vizualnog identiteta predstave te polako zadobiva estetski sve raznovrsnije i složenije uloge. Novo i drugačije shvaćanje kostima proizašlo je iz novog i drugačijeg poimanja kazališta koje se napajalo mišlju o idejnom i stilskom jedinstvu predstave, a kostim je unutar toga sustava počeo preuzimati brojne zadatke i doživljavati se kao izraz smisla kazališne predstave u cjelini, posebice kada riječ o posredovanju opće redateljske intencije.⁵ Za razliku od modnog dizajna, gdje izrada skice nije presudna faza u oblikovanju odjevnoga predmeta, za kostimografa je skica jedini način posredovanja njegove vizije suradnicima na predstavi, prije svega redatelju i scenografu. Putem skica, oni usklađuju svoje ideje i likovno viđenje predstave u jedinstvenu cjelinu. Skica kostima za pojedinog je lika također prva naznaka, kontura lika kojemu će glumac podariti konkretno utjelovljenje. Kostimi nam ukazuju na tu povezanost i važnost odijela i djela. Ta povezanost kostimiranoj kreaciji otvara bezbroj neslućenih puteva. Kao odgovor na pitanje što točno obuhvaća kazališni kostim, kose se dva uvjerenja. Dok jedni tumače kako je kostim sve ono što glumci, pjevači ili plesači nose na sebi za vrijeme predstave, počevši od odjeće, obuće, modnih detalja do svih komponenti frizure i šminke, drugi tvrde kako kostim čini ukupnost odjeće i odgovarajućih odjevnih dodataka koje izvođač nosi dok je na sceni. U kazališnoj izvedbi koriste se četiri vrste kostima: povijesni, bajkoviti (fantastični), plesni i moderni. Iako se razlikuje od žanra do žanra, proces izrade kostima uključuje mnoge korake, a obično se izvodi osnovna metoda od pet koraka: analiza, suradnja u projektu, istraživanje kostima, prvo skiciranje i raspored boja, završni nacrti. Nakon detaljnog procesa i planiranja, slijedi glavna izrada kostima koji će biti spreman za izvedbu te zablistati na glumcu uoči predstave.

Balet je plesna forma koju danas najčešće vidimo u izvođenju profesionalnih plesaća u kazalištu ili na nekoj drugoj sceni. Baletni kostim je odjeća dizajnirana kako bi plesaćima omogućila slobodu kretanja, istodobno povećavajući vizualni učinak plesnih pokreta, poput baletne tutu, višeslojne suknje koja stvara dojam lakoće i bijega. U ranijem baletu u 17-om stoljeću, plesači su tradicionalno nosili cipele s petom. Muškarci su nosili krutu žičanu suknju od brokata ili sličnog materijala, sličnu današnjem tutu. Žene su nosile teške kostime koji podsjećaju na haljine u sudnici, s razrađenim valovima, perikama i draguljima. Muškarci, a ponekad i žene, nosili su kožne maske koje bi prikazivale komičnost ili tragičnost te su na taj način prikazivali lik i prekrivali izraz lica. Početkom 18. stoljeća, plesačica Marie Camargo skratila je svoju suknju do duljine ispod koljena, napravila plesne cipele bez pete. Također u ranom 18. stoljeću, Marie Sallé plesala je u jednostavnoj haljini od muslina sa raspuštenom kosom i bez maske. Do kasnog 18. stoljeća, baletna je kostimografija prošla raznorazne reforme. Dotadašnje haljine zamijenjene su novim tunikama inspiriranim grčkim haljinama. Marie Taglioni uvela je "Romantičarski tutu" 1832. godine, višeslojnu suknju koja se spuštala do sredine krila, koja je do 1880-ih skraćena da bi se otkrila čitava noga. Tutu je postao standardni kostim u 19. stoljeću. Sredinom 20. stoljeća, međutim, tutu je često zamijenjen, osobito u modernim baletima, sa suvremenom uličnom haljinom koja je naglasila važnost plesa modernom životu. U baletu je pokret glavno izražajno sredstvo. Kostim taj pokret mora slijediti i omogućiti mu da dođe do izražaja - ostaviti ga otkrivenim ili ga slijediti

⁴ Štrbac, 2009:011

⁵ Petranović, 2015:28

padom nabora i draperije. U skupnim scenama individualni je kostim podređen dojmu cjeline predstavlja tek uzorak, motiv koji se te ritmički ponavlja u cjelini scenskog prizora, unutar koreografije, s plesačima koji svojim pokretima tvore oblike na sceni.⁶

Za razliku od kazališne kostimografije, gdje je za izradu kostima najvažnija suradnja sa scenografom, u filmu se ipak suočavamo sa drugačijim uvjetima. Odjeća u filmu i na televiziji nam se, za razliku od one u kazalištima, pokazuje putem filmske, odnosno televizijske slike pa se pri njihovoj izradi mora voditi računa o zadatostima filmskoga odnosno televizijskoga medija. I dok kazališni kostim motrimo uglavnom s veće udaljenosti, iz gledališta, oko kamere može nam ga sasvim približiti te mikroskopski otkriti i najmanji njegov detalj – nit, šav, prorez.⁸⁷ Pri snimanju filma treba paziti na odabir materijala kako ne bi došlo do špricanja materijala te da košulje ne budu izrazito bijele i slično. To nam daje na znanje da je kamera izrazito osjetljiva na boje i vrste materijala. Smatra se da prvi film pojavljuje 1910. godine, ali se pretpostavlja da je snimljen 1909. Naziv filma je *Fifty Years of Paris Fashions 1985. – 1909*. S obzirom da je taj film snimljen spontano bez glume te prikazuje ljude autentično odjevene za to razdoblje znamo što su doista nosili u to vrijeme. Kako su tada još filmove bili crno bijeli ne možemo točno znati kakve su boje nosili. Vidimo samo crno, bijele svijetlije i tamnije tonove. Tijekom godina razvitka filmske industrije razvijala se i grana kostimografije bez koje ne bi mogli zamisliti niti jedno filmsko djelo. Vrlo važan događaj za filmsku kostimografiju dogodio se 1948. godine kada je Američka akademija odlučila nagraditi film za najbolje kostime.⁸ Sve više se počinje cijeniti dugo podcjenjivani posao kostimografa. Može se reći da su dizajneri kostima takozvani kostimografi filmski junaci koji se skrivaju iza kamere sa vrlo velikom i važnom ulogom. Ako naprave jedan krivi potez tj. u krivi prizor stave krivi kostim to može utjecati na cijelu scenu pa čak i na cijeli film te na sebe nametnuti velik broj loših kritika. Filmovi postaju veliki kada se svi produkcijski elementi spoje u jedno a to uključuje i kostimografiju. Kostimograf mora vladati velikim znanjem što se u kojem razdoblju nosilo. Mora vladati znanjem i kreativnošću zamišljanja likova, jesu li oni čisti ili prljavi, sretni ili tužni, sa kakvim se životnim posljedicama nose. Iako je grozno čuti „odijelo čini čovjeka“ ali u ovom slučaju to mora biti tako. To nam objašnjava o kome se radi tj. kakav je lik kojeg glumac glumi. Pažnju treba posvetiti i statistima koji upotpunjuju scenu te su jednako važni kao i ostali likovi u filmu. Edith Head je jedna od najpriznatijih kostimografa u svijetu sa mnogobrojnim nagradama za izniman rad. Jednostavno rečeno dobar kostimograf mora biti u dobrim odnosima i znati dobro surađivati sa svim odjelima na filmu. To uključuje i dobru suradnju sa šminkom i frizurom, dobar odnos sa glumcima, studiom, asistentima, kameranima...mora znati voditi svoj tim, poslušati savjet i držati se detaljnih uputa. Uz sve to mora biti brz i raditi brzo jer često se zna dogoditi da se nešto promijeni u zadnji čas. U tim trenutcima treba ostati sabrane glave i znati se nositi sa takvim stresom jer filma tako i kazalište uvelike ovisi o kostimografiji. Jedno bez drugoga ne ide.

⁶ Štrbac, 2009:130

⁷ Štrbac, 2009:141

⁸ Lesse, 1991:5

3. KOSTIMOGRAFIJA U FILMU THE GREAT GATSBY (2013.)

Ovaj dio baziran je na kostime iz filma iz 2013. godine. Promatranjem filma i uloga u filmu detaljno su opisani glumci te njihovi kostimi. Što su u kojem trenutku nosili i kakvu vizualnu sliku daju slijedi u nastavku.

Na samom početku filma pojavljuje se Nick Carraway u mentalnoj ustanovi kako priča sa doktorom. Na Nicku se kroz njegovu odjeću može vidjeti i njegovo mentalno tj. psihičko stanje. Nosio je staro dotrajalo odijelo tamno sive boje sa tankim i debelim prugama zlatne boje. Ispod sakoa nosio je prsluk istog materijala i boje sa uzorkom. Košulja je bila prljavo bijela zgužvana i raskopčana, a kravata se spustila i sada visi u opuštenom stanju točno ispod otkopčanog gumba na košulji. Cijelo odijelo je bilo zgužvano i dotrajalo. Vidljivo je prikazano da i gumbi na prsluku nisu zakopčani kako bi trebali biti. Doktor koji ga je slušao i davao dijagnozu imao je odjevenu bijelu kutu sa bijelim gumbima te pojasom koji se mogao vezati oko struka ali je sada visio u opuštenom stanju zakačen za dvije pasice na bočnoj strani kute. Ispod kute se vidio sivi prsluk sa šest gumbića od kojih je bilo zakopčano samo pet. Na četvrtom gumbu bio je zakvačen lanac na kojem je bio pričvršćen sat te je bio sakriven u lijevi džep prsluka. Košulja mu je bila bijele boje i za nijansu bjelija od kute. Umjesto kravate nosio je crvenu leptir mašnu sa uzorkom koja nije bila tipična već su krajevi mašne bili sakriveni pod kragu. Zgodan detalj na doktorovu licu bile su njegove okrugle i tanke naočale. Tako dobivena slika daje dojam pametnog i dobrog doktora kojemu možemo vjerovati. Takvom liku se otvara upravo Nick i počinje mu pričati svoje dogodovštine toga ljeta 1922. godine koje su ga i dovele do ludila. Prva scena koju prepričava Nick su ljudi tulumi sa djevojkama u kratkim i svjetlucavim suknjama i lepršavom odjećom, razigranom odjećom koja je obasjavala vesela lica. Ludnicu na Wall Street-u gdje su gotovo sami muškarci i svi su odjeveni gotovo identično. Nosili su uglavnom smeđa, siva, tamno plava i crna odijela. Neki su imali šešire, neki kapute, neki kape. Svi sređeni odlaze na Wall Street, no taj izgled ne uspijevaju zadržati zbog prevelikog stresa te su tako gotovo svi mokri od znoja, podvrnutih rukava košulje, raskopčane košulje i bez sakoa. Ta slika nam omogućuje da vidimo kako je to zapravo izgledalo te da njima nije lako iako ne rade fizički teške poslove. Dobivamo sliku napetosti. Proizvođači alkohola odjeveni su u košulje preko kojih su bile prljavo bijele kute s velikim prišivenim džepovima u području prsiju i u području bokova. To je bila takozvana radna uniforma. Neki su nosili šešire, neki kape, pregače, a poneki su kao detalj u proizvodnji alkohola imali i cigarete. U sljedećem trenutku prikazuje se slika Nicka Carrawaya koji izgleda svjež, uredno začešljane kose, nosi sivo odijelo rekla bi od čiste vune koji ima tri gumba za kopčanje. Naravno zadnji je otkopčan. U lijevom gornjem džepu nalazi se svijetlo sivi rupčić složen u obliku trokuta. Košulja izviruje 1 cm ispod ruba sakoa na rukavu. Hlače i prsluk su od istog materijala. Prsluk je klasičnog V izreza i izviruje malo iznad sakoa. Nosi bijelu košulju, a ispod ovratnika je siva mašna sa krem prugama. U jednoj ruci drži Panama šešir a u drugoj smeđu poslovnu torbu načinjenu od prave kože. Cipele koje je nosio bile su jednostavne crne. Prikaz u njegovoj iznajmljenoj kući je malo ležerniji. Tamno smeđi prsluk sa tankim i jedva uočljivim svjetlijim karama nosio je na svijetlije smeđe hlače sa sitnim uzorkom. Krajevi ovratnika na bijeloj košulji bili su malo zaobljeni. Leptir mašna bila je svjetlija smeđa sa svijetlim i tamnim kružićima. Tako je gledao na plažu i uočio glasnu hrpu muškaraca i žena kako se zabavljaju na plaži. Oni su odjeveni u vrlo laganu ljetnu odjeću. Djevojke su nosile šešire i marame zamotane oko glave,

jednodijelne kupaće kostime i lagane i prozirne haljine te lepršave kimono ogrtače. Muškarci su također nosili jednodijelne kupaće kostime, tamnijih boja. Nosili su široke bijele hlače a pretpostavlja se je da su bile lanene. Umjesto finih košulja nosili su samo potkošulje bijele ili neke druge svijetlije boje te za zaštitu od sunca panama šešire ili kape. Batleri su nosili crna frack odijela a ona su se sastojala od crnih užih hlača, tamno plavog prsluka na svijetle pruge, bijele košulje sa podignutim kraćim ovratnikom, crnom leptir mašnom i crnog fracka. Sjedeći na trijemu Nick je primijetio da ga netko gleda. Iz daleka vidljivo je da se radi o muškarcu koji nosi tamno odijelo, no kada je kamera prešla na lik koji je gledao sa prozora možemo vidjeti da se radi o tamno plavom odijelu sa svijetloplavim tankim linijama te je glavni detalj na prstu njegove šake prsten sa velikim tamnoplavim kamenom. Tu možemo primijetiti i rukav košulje bijele boje koji izlazi ispod sakoa. Tada shvaćamo da se radi o gospodinu Gatsbyu. Nick odlazi u posjet rođakinji Daisy te je odjeven u svijetlo smeđe odijelo, džepovi na sakou bili su našiveni te su imali otvoreni nabor. Iz džepa na lijevoj gornjoj strani sakoa viri rupčić bijele boje. Na rukavima sakoa točnije na laktovima imao je zakrpe svijetlo smeđe senf boje. Također džepovi na bočnom dijelu sakoa bili su prišiveni sa jednim naborem. Na bijeloj košulji sa tankim bež prugama nosio je crvenu leptir mašnu sa bijelim kosim prugama. Gumbi na košulji su bili svjetlo smeđi, na prsluku sivkasti te na sakou dva gumba smeđe boje. Na sredini stražnjeg dijela sakoa od početka lopatica pa do sredine struka nalazi se veliki nabor. Na struku stražnje strane nalazi se pojas i gumb na sredini. Tom Buchanan silazi sa konja. Na sebi ima odjeću u kojoj jaše. Dočekuje ga batler u crnom frack odijelu, to znači da nosi crni frack, crni prsluk, malo uže crne hlače, i bijelu košulju sa podignutim i kraćim ovratnikom, leptir mašnu svijetlije krem boje. Gumbići na prsluku i fracku su zlatni. Konjušar ima zelenu kapu, a hlače i prsluk u istom tonu. Nosi malo preveliku bež jaknu ali opet može se reći da je to čisto do vizualnog izgleda te da se naglasi razlika u odijevanju gospodara i radnika. Košulja koju nosi je bijela i ima tamniju kravatu. Tom silazi sa konja i baca štap za polo batleru. Nosi svjetlo sive hlače koje su uže u listovima ali šire u području bokova radi lakšeg kretanja za vrijeme jahanja. Čizme su visoke pa sve do malo ispod koljena a kopčanje je sa vanjske strane i kopča se sa tri zlatne kopče. Čizme i remen su od istog materijala tj. kože u istom tonu boje. Nosi usku majicu pripijenu uz tijelo koja ističe njegovu sportsku građu. Pola majice je tamnoplavo a pola majice je svijetloplavo. Majica ima V izrez. Dok je na konju Tom nosi bijelu jahačku kacigu. Hlače na sredini između ušitaka imaju jedan smeđi gumb. Iz ušitka sa vanjske strane kreće džep koji se polagano spušta u bočni šav. Ulazak u prostoriju bijelih letećih zavjesa ostavlja bez daha. Na kauču leže dvije djevojke te se vidi provirivanje dviju nježnih ručica ukrašenih skupocjenim nakitom koje se igraju prstima iznad svojih tijela. Daisyna ruka i prsten na njoj sa velikim dijamantnim kamenom ukrašenim sa pun malih dijamanta odmah daje na znanje da se radi o nježnoj djevojci sa stilom. Od nakita je još imala dvije dijamantne narukvice, i viseće naušnice sa dijamantom i jednim biserom. Uz nakit išla je i odgovarajuća haljina. Bila je to haljina bež boje, a u jednom trenutku vidi se i skriveni zatvarač na bočnom šavu. Gornji dio bio je strukiran sve do kukova. Malo iznad grudi bila je ravno rezana te od prozirnog materijala koji je bio spojen u ramenima dobije se efekt golih ramena. Od kukova pa sve do sredine lista haljina je široko padala. Može se zaključiti da je to zbog podsuknje tj. slojeva tila koji se nalaze ispod haljine. Po cijeloj haljini bili su našiveni listići i cvijetići u nježnoj bijeloj boji što daje bogat ali i dražesni izgled nježnoj Daisy. Malo ispod struka imala je pojas koji se vezao u veliku mašnu na sredini leđa. Nosila je bijele čarapice do gležnja i svijetlo bež sandale na petu. Daisyna prijateljica, poznata igračica golfa

Jordan Baker visoko podignute brade nosila je svilene i široke bež hlače koje su se širile u području ispod koljena pa sve do poda. Od obuće nije nosila ništa. Bila je bosa. Njena tunika malo je strukirana u području struka, prošivena tankim smeđim linijama koje se spajaju i daju efekt u obliku trokuta jednog ispod drugog. Oko vrata nosila je tri reda bisera koji su padali jedan ispod drugog. Na kažiprstu lijeve ruke nosila je okrugli prsten u čijoj je sredini bio ljubičasti kamen te oko njega raspoređeni mali dijamanti u obliku sunčevih zraka. Na drugoj ruci nosila je decentnu dijamantnu narukvicu, te prsten sa velikim plavim kamenom ukrašenim malim dijamantima. Na ramenim šavovima imala je 4 gumba poredana jedan do drugog točnije duž cijelog šava. U vrijeme večere ogrnula se velikim šalom boje kao i hlače i tunika sa smečkastim ovratnikom. Na krajevima šala visjele su dugačke rese u istom tonu. Daisy se također ogrnula ali bijelom pašminom sa resicama. Batler koji ih je posluživao imao je bijele rukavice te je bio odjeven isto kao i onaj koji je dočekao Toma kada je sišao sa konja. S druge strane obale stajao je čovjek u sivom odijelu i pokušavao dohvatiti zeleno svjetlo koje dolazi s Daisyne strane otoka. S obzirom da je vani bio mrak te ga je obasjavala samo mjesečeva svjetlost odijelo je iz daleka izgledalo crno. Kada se prikaže izbliza može se vidjeti detaljno boja te se primjećuje da se radi o sivoj a ne crnoj boji. Doktor daje Nicku dnevnik u koji on piše događaje ljeta 1922. godine. Nick počinje priču sa radnicima u dolini pepela. Radnici su cijeli u prašini, prljavi od znoja i ugljena te teških fizičkih poslova. Nose stare kape, raskopčane košulje podignutih rukava. Neki radnici nose kute koje su crne i smeđe od prašine i prljavštine, marame zamotane oko vrata, kožne zaštitne prsluke. Jedan mali dječak sav crn i prljav od ugljena sjedi pored tračnica i hrani malog psića kukuruzom. Na sebi ima staru istrošenu kapicu, smeđe čizmice ispod kojih izviru bijele ali vidno prljave čarapice. Ima hlače podvrnute do koljena u tamnoplavoj boji. Majica je prljavo smeđa tako da mi je teško odrediti kakve je izvorne boje. Ljudi su prljavi, nose poderanu i istrošenu odjeću. U ovom dijelu jako je vidljiva razlika visokog i niskog sloja u društvu. Tu je bio i jedan vlasnik lokala koji je nosio bijelu košulju, svjetloplavu kravatu, crni prsluk i hlače. Ispod prsluka ali preko hlača je imao u području ispod struka zavezanu pregaču čija je dužina bila sve do malo iznad gležnjeva. Po tome možemo zaključiti da se radi o čovjeku koji je vodio lokal. Tom i Nick krenuli su vlakom prema New Yorku, kada vlak je stao točno u dolini pepela te je Tom povukao Nicka da iskoče iz vlaka. Kontrolor odjeven u tamno plavo odijelo sa zlatnim gumbima na prsluku, jakni i kontrolorskom kopicom zviždi na zlatnu zviždaljku kako bi upozorio da se vlak počinje kretati. U tom vlaku su bili ljudi višeg sloja što se može vidjeti po njihovom načinu odijevanja i nakitu. Djeca su vidno drugačije odjevena. Nose majice sa raznim bojama, kratke hlačice, uredno počesljane kose i sa sobom nose igračke. Žene se drže visoko, haljine svijetlih tonova, profinjena šminka, šeširići koji odgovaraju haljinama koje nose. Biseri su neizostavan dio svake dobrostojeće žene. Muškarci su svi u odijelima i zakopčanim košuljama iako im je jako vruće. Tom je toga dana nosio tamno plavo odijelo sa svijetlo plavim tankim prugama, svijetlo plavu košulju na bijele tanke linije sa zlatnim gumbom na rukavima. Svijetlo smeđe kožne cipele odgovaraju njegovoj kombinaciji. Prsluk se kopčao vrlo visoko i imao je fazonu kakvu do sada nismo mogli primijetiti u filmu, tj. do sada su svi prsluci bili bez ovratnika i fazone. U džepu na gornjem lijevom dijelu sakoa nosio je crveni rupčić. Hlače su bile iste boje kao i sako znači tamno plavo. Kopčanje sakoa je bilo jednodijelno sa tri gumbića. Kravata je bila tamnoplava sa crvenim bež i plavim prugama. Na glavi je nosio panama šešir sa širokom trakom. Nick u toj sceni također ima panama šešir i traku ali više u zemljanim bojama. Sako je svijetlo smeđi sa narančastim linijama te je vidljivo tkanje svjetlijih

tonova. Ovratnik košulje više ide na bubi ovratnik nego klasičan. Ovratnik je bijele boje dok je ostatak košulje baby blue sa laganim bijelim linijama. Na dijelu kopčanja nalazi se letvica za kopčanje te tako se ne može točno odrediti s koje strane je originalno kopčanje. Prsluk je čiste smeđe boje. Leptir mašna je identične smeđe boje no ima bež iksiće između kojih se nalaze crvene točkice. Na sakou ima ušivene džepove na bočnim dijelovima, a na gornjem dijelu sa lijeve strane je džep sa jednom letvicom u kojoj ima bijeli rupčić. Na gumbu prsluka ima zakačene lance koji idu u svaki džep tj. u džep sa lijeve i desne strane. Sredina stražnjeg dijela sakoa ima rasporak i vidljiva je smaragdno zelena boja podstave što ispada vrlo zgodnim detaljem vidljivim u pokretu. Odlaze u automehaničarsku radionu gospodina Wilsona. Gospodin Wilson je sav u znoju, prljav od nafte i napornog rada na automobilima. Kao on i njegova radna uniforma je toliko prljava da se ne može prepoznati njena originalna boja. Potkošulja koja je nekada bila bijela sada je sivo crna, a kombinezon sa dugim rukavima skinuo je na pola te ga zavezao u struku kako bi mu se držao donji dio tj. hlače, a sve to zbog nepodnošljive vrućine. Prikaz ženskih nogu u crvenim rupičastim dokoljenkama, starim crvenim cipelama na visoku petu sa zlatnim detaljima, haljina dubokog dekoltea crvene boje sa velikim volanima koji se spuštaju do malo ispod struka gdje se veže mašna od trake koja ide u tom području oko tijela. Od dekoltea do te mašne nalaze se četiri gumbića koji su poredani jedan ispod drugog u pravilnom razmaku. Dužina haljine je bila do koljena te se kopčala na sredini. Kopčanje sa tri gumba se spustilo malo ispod mašne te je jedan dio bio dosta otkopčan. Taj dio je bio porubljen sa crvenim letvicama. Stražnja sredina haljine imala je jedan razrez koji je bio porubljen crvenom trakom. Uzorci na bež haljini bili su šuplji i puni rombovi u crvenoj, zelenoj i bež boji. U istoj nijansi zelene imala je maramu koja joj je držala veliku punđu. Nosila je velike plastične narukvice u crvenoj, zelenoj i bež boji koje su odgovarale bojama na haljini. Naušnice su bile viseće sa crvenim perlicama nalik na bisere. Na ruci je nosila tanki zlatni prsten. Bila je to Myrtle zakonita žena gospodina Wilsona i Tomova ljubavnica. Dolazae u stan u New York-u. Nick je odlučio otići iz stana dok su Tom i Myrtle bili u spavaćoj sobi no spriječila ga je njena sestra koja ga je dočekala na vratila i ugurala natrag u stan. Sa smaragdno zelenim šeširom visećim zelenim naušnicama i razmazanom šminkom unijela mu se u lice. Njena haljina nije imala rukave već deblje naramenice. Oko dekoltea bila je deblja žuta traka koja je bila sašivena sve do ispod grudi te je u pravom kutu spajala lijevu i desnu strnu. U toj razini ista traka se nalazila sa bočne strane te je razdvajala taj dio haljine od područja bokova a sve do kraja haljine. U taj dio isto kao i u dio dekoltea ušivena je druga vrsta materijala. Ta druga vrsta izgledala je poput trokutića poredanih jedan do drugog. Dijelili su se vodoravno i okomito. Trokutići su bili u istoj boji vodoravno dok su oni ispod bili u drugoj boji. Ostatak haljine zelene boje na sebi je imao kao sitne mašne koje su na sredini bile spajane bijelim končićem. Narukvice i ostali nakit djeluju plastično. Tom i Myrtle izlaze iz sobe i tu se može primijetiti kako je ona promijenila haljine. Ovdje je imala dužu haljinu ali isto u intenzivnoj crvenoj boji sa dubokim dekolteom i volanima. Volani su bili toliko veliki da je izgledalo kao da ima kratke rukavčice. Iz dekoltea virila je crna tanka čipkica. Na desnom ramenu je imala ogroman cvijet ispod kojeg je visio jedan kraći sloj materijala. Iz tog cvijeta na ramenu virilo je tanko crveno perje. Cvijet je bio nešto svjetlije crvene boje koja naginje roza boji. Na prednjoj sredini haljine u visini bokova spuštala su se 4 sloja volana sve do poda. Bili su poredani jedan ispod drugog tako da kad jedan dosegne određenu duljinu drugi nastavi padati. Tom je izjurio iz sobe u raskopčanoj košulji gdje je vidljiva bijela potkošulja. Uz remen imao je i tregere bordo boje. Naknadno oblači i prsluk i tu

se može vidjeti kako je stražnja strana prsluka od drugačijeg materijala. Više je sjajnija i ima i sitne zlatne uzorke koji prate jednu liniju i točno su raspoređeni. McKee je umjetnik koji se nikada nije odvajao od svog fotoaparata. Nosio je sjajno svio odijelo prošiveno tamnosivim crticama i smeđim gumbićima, zeleni prsluk sa tankim tamno zelenim crticama, bijelu košulju i crvenu kravatu sa bijelim i crnim tankim prugama. Preko toga sveg je imao kimono sa cvjetnim uzorcima pravilno raspoređenim na svim stranama i narančasti svilenkasti šal. U našivenom džepu na gornjem dijelu sakoa nosio je crveni rupčić. Sa njima je bila i djevojka sa žutim šešišom. Na prednjoj strani je imala tri velika cvijeta prišivena uz šešir a na stražnjoj strani jedan mali cvijetić. Ona je na sebi imala sivu haljinu s dugim uskim rukavima. Ovratnik je izvezen u žutoj boji sa debljom plavom prugom. Na rukavima je također imala iste cvjetice kao i na šeširu, te po sredini haljine raspoređene jedan ispod drugog. Donji dio haljine bio je sašiven od žutog plisirano materijala. Kao i ostale djevojke i ona je imala velike narukvice u boji koje idu uz haljinu. Kada McKee ide fotografirati gospođicu Myrtle, Tom joj podigne haljinu i tu se može vidjeti njena crna donja odjeća ukrašena čipkom te halteri koji su na pola otpušteni tako da ni ne drže cijelu čarapu. Sada se prikazuje kako Nick piše dnevnik koji mu je dao doktor. Ležeći na krevetu u raskopčanoj košulji i tamno sivom džemperu koji ide uz hače. To mi daje dojam da mu je ugodno te lako piše o događajima koji su ga protresli to ljetu. Opisuje dalje što se dogodilo tog popodneva i u toj sceni se vidi kako su zaista svi pijani i da se dobro zabavljaju. Muškarci se skidaju u potkošulje koje se kopčaju po sredini prednjeg dijela, žene dižu haljine, zatim ih skidaju i budu u donjoj odjeći nalik haljinicama i u gaćicama koje su za razliku od prijašnjeg razdoblja puno udobnije i manje. Chatarine je imala donju odjeću boje kože koja je bila dosta kratka i imala je gumicu u području struka. Bila je obrubljena bijelom nabranom trakicom. Gaćice i halteri bili su ujedno spojeni i pridržavali su najlonke dokoljenke koje su imale crni rub. Myrtle je imala haltere na kojima su bile male mašne te čarape koje su sa stražnje strane imale debelu crnu liniju. Djevojka sa žutim šešišom skinula je samo gornji dio haljine i njen donji veš je izgledao više poput potkošulje na bretele. U stan je ušao jedan zaposlenik zgrade a to se može zaključiti po tome što je bio odjeven u hotelsku uniformu. Imao je crvenu jaknu sa zlatnim gumbima koja se kopčala sa lijeve i desne strane, rusku kragnu, letvice sa gumbićem na ramenima te kapu prošivenu zlatnim vezom. Pod utjecajem alkohola i opijata Nick gleda kroz prozor u zgradu preko puta gdje vidi mladu crnu djevojku u smeđoj vesti kako promatra mladog crnog momka kako svira saksofon u sivim hlačama, bijeloj potkošulji preko koje se vide tamni tregeri i sivoj kapi. Skrenuvši pogled malo niže Nick gleda u samog sebe kako pristojno stoji u čistom i urednom odijelu sive boje, našivenog džepa i sivog rupčića, svijetlo plave košulje, prsluka i tamnoplave mašne sa tankom bijelom prugom. Na glavi ima panama šešir i traku tamnih boja. Pogledom kroz svaki prozor vidjela se druga scena događaja. Kroz jedan prozor vidio je crnu djevojku koja na sebi nosi žutu suknju i žuti topić te najlonke koje drže halteri. U crvenom ogrtaču pleše za nekog starca u svijetloj košulji, tamnim hlačama i tregerima. Drugi prozor prikazuje pristojno odjevenu mladu obitelj kako se moli za vrijeme večere. Kroz idući prozor ima pogled na dva mlada momka slično odjevena sa kapicama i prslucima te hlačama iste boje, čak izgleda kao da rade mutne poslove, na idućem prozoru majka u svilenj spavačici uspavljuje malo dijete zamotano u laganu dekicu. I tako svaki prozor donosi drugačiji ali zanimljiv prizor različitosti ljudi. Myrtle izlazi iz sobe derući se na Toma i na sebi nosi ogrtač zlatno bež boje koji je vezan u području struka. Kroz ogrtača je takav da se od lijeve bočne stane spušta prema desnoj donjoj strani tako da se dobiva izrez gdje je vidljiva lijeva noga. Taj pad prate

dva velika volana koji se nalaze jedan ispod drugog. Za razliku od ostatka haljine koji ima cvjetni uzorak ti volani su čiste sjajne bež boje. Oni se spuštaju još od područja ramena gdje su dosta veliki i od dijela ovratnika, točnije našiveni su od područja oko vrata duž cijelog ruba oko naokolo. Gornji sloj volana je od laganog i prozirnog materijala nalik na muslin, a donji dio je u istoj takvoj nijansi samo od sjajnijeg i gušćeg materijala nalik na skupocjenu svilu. Između ta dva dijela nalazi se lagano i tanko perje koje daje glomazni izgled tom ogrtaču. Od istog takvog materijala Myrtle nosi i maramu u kosi koja je zavezana u mašnu na njenom zatiljku. Sljedećeg jutra Nick se budi na ljuljački obješenoj na trijemu njegove iznajmljene kućice u donjem vešu te u nelagodi primjećuje kako ga njegov susjed, gospodin Gatsby promatra. Vrlo zanimljiv detalj su muški halteri za čarape koji se nalaze ispod koljena te se u ovoj sceni vidi samo jedan dio. Objašnjavao je događaj doktoru ovaj put malo urednijeg izgleda. Sada je nosi krem košulju koja je opet otkopčana za jedan gumb oko vrata te malo otpuštenu kravatu smeđe boje sa sitnim uzorcima zlatne boje. Preko košulje nosi prsluk koji je smeđi te je vidljiv u jednoj ranijoj sceni. Umjesto sakoa nosi tamno sivu pletenu vestu. Doktor je također promijenio odjeću te je sada u svijetlo plavoj košulji, vrlo sličnoj mašni kao i na početku filma te sivom prsluku. Naravno bijela kuta je neizostavna. Priča se nastavlja. Dostavljač pozivnice na Nickovom pragu ima svijetlu plavu uniformu koja se kopča skroz na desnoj strani velikim zlatnim gumbima no gumbi se nalaze sa lijeve i desne strane. U totalnom kontrastu je kragna tamno smeđe boje koja izlazi ispod jakne. Sa njegove lijeve strane stoji Gatsbyev batler u crnom frack odijelu ispod kojeg nosi bijelu košulju na kojoj je oko ovratnika zavezana crna mašna. Uzimajući pismo od batlera dostavljač predaje to pismo odnosno pozivnicu Nicku te primjećujemo dostavljačeve smeđe kožne rukavice. Nick sav uzbuđen dolazi na zabavu u svjetlo plavoj košulji sa bijelim ovratnikom i letvicom na mjestu za kopčanje koju smo već imali prilike primijetiti u filmu. Njegova bordo leptir mašna malo je veća od ostalih koje je do sada nosio ali na sebi ima plave i bijele pruge. Sako je navy blue boje sa velikim zlatnim gumbima. Džep na području srca je našiven što je dosta čest slučaj kada je Nick u pitanju. Maramica koja viri iz tog džepa je crvene ali ide blizu bordo sa mašne. Prsluk je tamni i klasičan kakav Nick obično nosi. Hlače su bile u bordo boji. Na glavi iako je večer nosi slamnat šešir kojeg je imao malo prije u filmu. Gosti gospodina Gatsbya dolaze na zabavu u velikom stilu. Tu su djevojke raskošno odjevene, sve je puno bisera, dijamanta, blještavila koji zapanjuje svaki pogled. Ne postoje riječi koje bi mogle opisati te graciozne, elegantne, profinjene ali i ekstravagantne kostime. Svaka odjevna kombinacija oduzima dah za sebe. Sav taj nakit, šeširi i šminka odlično ukomponirani u scenu izazivaju osjećaj velike želje da ste baš tamo u baš tom trenutku. Muškarci su također bili raznoliko odjeveni. Neki su imali bijele hlače i tamne sakoe na šarene pruge i svijetlo ljubičaste malene mašne oko kragne na bijeloj košulji. Djevojke sa trakama oko glave i perjem u kosi, glomaznim a neke i malim šeširima popunjavale su plesne podije. Ulaskom u veliku dvoranu možemo vidjeti djevojke sa velikim pernatim lepezama većim i od njih samih kako plešu u teatralnim izdanjima. Njihove kratke plesne haljine bile su načinjene od perja te su izgledale kao mekane loptice iz kojih je tu i tamo provirilo koje perce. Sa stropa vise plesačice na ljuljačkama u svjetlucajućim kostimima ukrašenim razno raznim zelenim perlicama. Nikako ne smijemo zaboravit spomenut djevojke u haljinama sa resicama. Njih je bilo u mnogim varijantama. Dvije sestre u žutim haljinama koje su detaljno opisane u knjizi vide se u filmu u prekrasnim žutim haljinicama. Haljine su bez rukava, uske su do područja struka te dalje padaju u gustom sloju resica. Na gorjem djelu imaju izvezeno veliko cvijeće nalik na neven. Na glavi imaju ukrase

identične boje kao i haljine no dodatni detalj su mali rogovi koji se savijaju poput rogova u jarca. Između njih stoji plesač u fracku koji ima bijelu košulju i leptir mašnu, te bijele rukavice. Prsluk, frack i hlače su crni. Na plaži su djevojke u ravnim sandalama, neke se čak i vežu skroz do lista. Kupaći kostimi su jednodijelni ali ovaj put šareni i razigran. Djevojke na plaži imaju ukrasne trake u kosi i eventualno su ogrnute nekom laganom pašminom, njihova šminka i frizura je postojana iako su bile na plaži. Bogataši odjeveni u skupocjene frackove nosili su bijele košulje sa čvrstim faldama te bijele mašne na kratke ovratnike. Uz rupčić u džepu kod srca nosili su bijele cvjetice na fazoni. Posebno posvećena pažnja je bila na filmskoj glumici narančaste kratke kose iz koje je virilo crveno perje poput paunova raširena repa. Crne velike naušnice padale su do ispod ključne kosti. Crvena haljina stisnuta u području bokova padala je sa ramena te išla u lagani dekolte koji je bio ukrašen crnim perlicama raznih oblika. Kako dekolte ne bi bio previše vulgaran ispod je imala jedan crni sloj koji je prekrivao ono što se nije trebalo otkrit. Debele rese crvene haljine koje su se spajale ispod struka bile su također ukrašene prišivenim perlicama crne boje ali u točno određenom razmaku kako bi svaka resa izgledala besprijeckorno jednako. Uling Klippspringer daleki potomak Bettoweena bio je malo luđi od ostatka što se vidi i po njegovoj odjeći. Vidimo ga tamnozelenom fracku, bijeloj košulji sa zlatnim gumbićem te šarenim šalom oko vrata u tri boje: zelena, crvena, plava. U ustima ima cigaršpic i naočale okruglog debelog crnog okvira. Leptir mašna nije jednaka sa svake strane tako na jednoj strani završava u špic a na drugoj je ravna. Iz džepa kod srca ima veliku maramicu boje vanilije kao što je i mašna. Konobar koji poslužuje piće ima sako bijele boje ali gornji dio ovratnika je crn kao i mašna i prsluk. Pošto je fazona malo veća tako je veći i gornji ovratnik te su mu dodali veći zlatni gumb kao zgodan detalj. Košulja je bijela na sitne falde. Kopča se na sredini letvice za kopčanje te je gumb zlatne boje. Neki su konobari bili identično odjeveni, no prsluk im je bio smaragdno zelen sa svjetlijim tankim prugama. Jordan se pojavljuje u crnoj dugoj haljini koja ide oko vrata tako da nema rukava, ali leđa su joj otvorena. Područje oko vrata pa sve prema dekolteu ukrašeno je dijamantima. Nosila je i tri dijamantne narukvice od kojih smo jednu već primijetili na večeri kod Daisy i Toma. Na glavi je imala crno prozirno oglavlje koje nije služilo ničemu samo da joj malo sakrije područje oko očiju. Naušnice su također bile viseće koje su se dijelile u tri reda te tako nastavile kratko padati. Preko bokova joj je padao pojas-remen od dijamantnih kamenčića u dva reda. Gđica Gill McGrey dolazi na pozornicu otplesati ples u svojoj bijeloj haljinici na resice. Te resice bile su popunjene perlicama tako da je svaki pokret sjajio u svim smjerovima. Nosila je i plesne cipelice srebrnkaste boje. Ulaskom u knjižnicu Nick i Jordan nailaze na gospodina duge sjede brade koji u crnom fracku bijele košulje i nisko rezanog prsluka sa ovratnikom kopa po starim knjigama. U džepu sa jednom letvicom na razini srca ima rupčić boje vanilije a na reveru zataknuti bijeli cvijetak. Nosio je crne okrugle naočale. Gumbići na košulji kao da su od dijamanta. Fenomenalan prikaz scene kada se Gatsby otkriva uz velike količine vatrometa koji se ispucava iza njegovih leđa. On mirno stoji u crnom odijelu sa bijelim rupčićem u džepu sašivenom sa jednom letvicom u visini srca na lijevoj strani, čistoj bijeloj košulji sa crnom mašnom čiji je rub bijele boje te crnim prslukom sa tankim zlatnim prugama držeći čašu na stalku i pružajući ruku prema ugodno iznenađenom Nicku. Gumbići na Gatsbyevom odijelu bili su presvučeni u materijal od kojeg je bilo i odijelo. Džepovi na bočnim stranama sakoa bili su sa preklomom. Na kraju zabave djevojka u crvenoj haljini leži na klaviru i vide se crne najlonke koje su se tada počele po prvi puta proizvoditi. Jednog jutra Gatsby se vozi oko Nicokve kuće u žutom automobilu. Nick je prikazan u kući u bijeloj majici bez rukava,

svijetlo zelenom ogrtaču na tamnije zelene pruge sa velikim džepovima u području kukova i prsa. Hlače su mu bile poput pidžame, znači obične krem hlače koje imaju gumu u struku. Ugledavši Gatsbya odmah veže ogrtač. U tom trenutku Gatsby nosi prljavo roza odijelo sa plavim linijama koje idu okomito i vodoravno. Prsluk je od istog materijala i uzorka. Košulja je svijetlo plava a kravata koja je učvršćena u području kragne sa zlatnim ukrasom je boje breskve sa tankim i debelim sivim linijama koje su obrubljene žutom bojom. Na glavi ima panama šešir sa crnom debljom trakom te smeđe sunčane naočale. Nick ima tamno smeđu kapu, sivo odijelo kao i prsluk te onu istu košulju sa bijelim malo zaobljenim ovratnikom. Kravata je crvena s tamnim prugama. Seljaci pored ceste imaju smeđe pregače, crne kape, crne hlače i bijele košulje. Prolazeći dolinom pepela vidimo Myrtle kako stoji na cesti pored nekog auta u šarenoj haljini prigušenih tonova sa bijelim velikom ovratnikom koji se spušta u dekolte. Preko haljine je imala zelenu vestu bez rukava koja se veže u području struka. Ta vesta je malo kraća od haljine te ima dva velika džepa u visini bokova. I ovaj put je imala zelenu maramu koja joj drži frizuru postojanom. Policajac koji hvata Gatsbya vozi se na motoru. Ima tamno plavu uniformu sa zlatnim gumbićima, na lijevoj strani ima policijsku značku, klasičnu policijsku kapicu sa srebrnim brojem 563 te visoke crne i uske čizme sa malom zlatnom kopčom. Crveni auto kojeg su pretjecali bio je popunjen sa dva crnca. Jedan je nosio tamno smeđe odijelo, smeđi prsluk sa svijetlije smeđim uzorkom i žutu kapu dok je drugi imao sivo-žuto odijelo, bijelu košulju i žutu kravatu te slamnati šešir. Zgodan detalj je prava maramica u džepu koji je bio tamnije smeđe boje baš poput gornje dijela fazone. Sa njima u autu su bile i dvije mlade crkinje. Jedna u svjetlucavoj zlatnoj haljini na jedno rame sa crnim točkama nalik na leopardov uzorak. Na rubu haljine bile su kratke zlatne resice. Imala je mnogo svjetlucavog nakita i zlatnu rupičastu kapu. Drugoj se vidjelo samo rame te je vidljivo da je haljina bila puna našivenih perlica u svijetlim tonovima. Na glavi je imala svijetlo plavu maramu vezanu poput turbana te svijetlo plavi cvijet koji je bio omotan oko te marame. Vozio ih je stari bijelac u klasičnoj sivoj odjeći vozača. Ulaskom u brijčačnicu vidimo radnu odjeću brijčača koji su bili skroz u bijelom samo sa crnom mašnom oko vrata. Tamo se brijao gospodin Wofshine. Njegovo odijelo je bilo svijetlo plave boje na lagane bijele linije, kopčanje je bilo duplo na dva gumba te je s desne strane između struka i bokova imao dva džepa jedan iznad drugoga. Gornji je bio nešto kraći. Džepovi su imali poklopac koji je držao jedan sivi gumb, bijela košulja sa malo većom kragnom te kravata crvene boje sa zlatnim uzorkom preko koje je išao tanak lanac koji je povezivao lijevi i desni dio kragne. Na sredini kravate, malo ispod vezanog čvora gospodin Wofshine imao je zub koji je stajao na tom mjestu kao da je zašiven, takozvana igla za kravatu. Rupčić koji izlazi iz njegovog gornjeg lijevog džepa je smeđe boje sa svijetlim uzorcima. Ulazeći u tajni prostor na ručak odmah vidimo pet plesačica iza kojih svira bend. Na glavama imaju dijamantna oglavlja iz kojih izviruje perje te to izgleda kao da imaju veliku pernatu krunu. Topovi su ukrašeni dijamantićima iz kojih vise kratke resice i gaćice preo kojih vise crne i srebrne resice. Cipelice su plesne na nisku petu. Konobari su također u bijelim sakoima i košuljama sa crnim tankim mašnjama i hlačama. Djevojke su vesele i rasplesane u lijepim kombinacijama te živim bojama. Muškarci su ovdje malo opušteniji te nisu svi odjeveni u stroga odijela. Neki su čak i podignutih rukava. U trenutku kada su Nick i Gatsby pokrenuli ozbiljnu temu pojavljuje se Tom u tamno plavom odijelu sa tankim zlatnim linijama te na prvu možemo primijetiti da i on ima duple džepove na desnoj strani sakoa koji se preklapaju te taj preklop drži po jedan crni gumb. Uz to odijelo ima i svijetlo plavu košulju raskopčanu oko vrata te raspuštenu kravatu bordo boje sa zlatno-bijelim

linijama. Maramica u džepu sakoa je zlatne boje. Isti taj dan, nešto kasnije popodne Nick se nalazio sa Jordan na čaju u kafiću na vrhu neke zgrade. Ona ga je dočekala u haljini sa više sivih nijansi, pristojno dekoltirana sa kratkim rukavićima. Kapica koju je nosila bila je vrlo zanimljiva. Bila je malena, uz glavu te je jedan dio kape visio sa njene desne strane malo pored lica. Bio je ukrašen dijamantnim broševima. Ogrlica koju je nosila bila je velika i izgledala je skupocjeno. Tada je počela prepričavati događaj od prije pet godina i počine rečenicom „toga sam dana dobila moje nove engleske cipele za golf⁹“ donji dio cipela tj. od prstiju do pete bilo je u bež boji a gornji dio oko rista svijetlije bež koja vuče na bijelu. Prednji svjetliji dio bio je malo razrezan kao da ima kožne resice. Imala je bež, smeđe dokoljenke sa rombovima, zagasito smeđe hlače sa kvadratićima, smeđu vestu čiji su rubovi, džepovi i područje oko laktova bili tamniji. Ispod veste je imala bijelu košulju sa gustim smeđim prugama. Naravno, imala je svjetliju smeđu kravatu. Na glavi je imala smeđi maleni šešir. Kako je ispucavala golf loptice tako je vidjela Daisy i Gatsbya u autu kako zaljubljeno pričaju. Kod Daisy se može vidjeti da ima bijelu bluzicu sa čipkanim dugim rukavima te preko toga vestu u bijeloj boji sa kratkim rukavićima. Lice joj je prekrivao bijeli šešir sa malo većim obodom. Do nje je bio Gatsby koji ju je gledao kao što bi svaka djevojka htjela da bude gledana. On je tada bio mladi vojnik te je nosio zelenu vojnu uniformu. Odlaskom na ratište Daisy ga je čekala godinu dana no ubrzo se udala u prekrasnoj bijeloj vjenčanici za Toma koji je nosio crno svečano odijelo, bijelu košulju sa malim faldama te crnom leptir mašnom. Prsluk je bio malo otvoreniji sa fazonom te duplim kopčanjem. Na sakou nosio je bijeli rupčić. Tom joj je darovao bisernu ogrlicu vrijednu 350,000 dolara. U tom trenutku je na sebi imao svijetlo sivo odijelo, a Daisy je bila u bijeloj haljinici sa čipkanim cvijetićima i svijetlo plavim i bež cvijetom u kosi podignutoj u elegantnu punđu na desnoj strani. Jutro uoči vjenčanja leži uplakana na krevetu i čita Gatsbyeva pisma u haljini boje šampanjca, uska u području do struka te se punim krugom širi sve do ispod koljena. Haljina je u području grudi ravna ali je spojena i u području ramena pomoću tankog prozirnog materijala. Istim takvim materijalom se veže velika mašna u području struka te se širi kod donjeg ruba haljine u dva do tri sloja. U tom trenutku se diže i trga bisernu ogrlicu govoreći kako se predomislila. Jordan koja joj je bila kuma imala je dugu haljinu kratkih rukava koja je bila vezana velikom roza trakom odmah ispod grudi. Boja haljine je bila poput svijetlog pijeska kao da je prošivena u raznim smjerovima za dobivanje zanimljivog uzorka. Na glavi preko čela je imala prekrasni dijamantni ukras poput trake koji se vezao na stražnjem dijelu glave. Od nakita je imala tanki lančić sa malo većim privjeskom. Daisy je imala veo koji je virio iznad dijamantnog ukrasa koji ide oko glave ali na razini čela te bisere koje je njena majka ponovno navela kroz iglu i konac. Također možemo uočiti njene roditelje koji su stajali iza nje. Otac je u frack odijelu obučen identično kao i Tom te obojica nose bijele rukavice. Njena majka ima smečkasto bež haljinu na preklop ispod koje proviruje u dijelu dekoltea drugi sloj haljine iste boje. Nakit majke bio je decentan. Drugo jutro Nick se budi i izlazi na trijem u zelenom ogrtaču, bijeloj majici sa gumbićima i nije mu jasno što se događa u njegovom vrtu. Naime Gatsby je poslao svoje ljude da uredi Nicku vrt kako bi sve to uredno dočekalo Daisy. Vrtlari su izgledali pristojno, nosili su zagasite boje, sive, smeđe, zelenkaste. Uglavnom su to bile normalne hlače, prsluk, košulja te umjesto sakoa radne jakne te razne kape. Neki vrtlari su imali i pregače. Kiša je padala a Gatsby iz svoga dvorišta prelazi u Nickovo, noseći čisto bijelo odijelo, smeđi prsluk, narančastu kravatu

⁹ citiram Jordan Baker 45:38 vrijeme u filmu

te dosta vidljivu plavu košulju. Sako je jednorednog kopčanja, pomalo kosih džepova sa poklopcima, gornji džep na lijevoj strani je sa jednom letvicom našiven te iz njega izviruje maramica senf boje. Gumbići na prsluku su plave boje. U desnoj ruci nervozno drži štap koji do sada nikada nije imao. Čak su i cipele bijele boje sa smeđim detaljima. Prati ga horda batlera u crnim frack odijelima, noseći nad njim kišobran, te puno cvijeća i slastica. Nick ga dočekuje u bijeloj košulji, šarenoj leptir mašni te zelenom džemperu sa smeđim gumbima. Hlače su smeđe. Nick izlazi sa kišobranom pred Daisy, koja na sebi ima obuvane zlatne cipelice sa plavim vrhom, obučenu nježnu ljubičastu haljinu u dva sloja. Donji sloj koji služi poput podstave je malo tamniji od gornjeg koji je više ukrasni s obzirom da je riječ o čipki. Na ramenima ima puno malih volana sivo-plave i ljubičaste boje na čijim su rubovima izvezene zvijezde. Pojas ispod struka je u identičnoj boji kao i puno malih volana našivenih od donje sredine haljine pa sve do kraja dužine malo ispod koljena. Šešir je u istim bojama, ljubičasto sivi koji je podignut prema gore a nije spušten kao većina klasičnih šešira. Ima bijele najlonke sa stražnje strane. Također neizostavan su dio i rukavice bez prstiju, a na bočnom šavu je imala 6 plavih gumbića. One su od iste čipke kao i haljina. Kada makne šešir vidi joj se ukosnica od dijamanta i dijamantne naušnice. Pod rukom je nosila torbicu boje poput ukrasa na ramenima ali izvezenu čipkom. Njen šofer obučen je u crne hlače koje su šire u području bokova a užu u području lista. Jakna ima duplo kopčanje te nosi crne rukavice i crnu vozačku kapicu. Gatsby i Daisy se sreću u Nickvoj kući nakon 5 godina. Nick oblači sivi baloner i napušta kuću. Tog poslijepodneva odlaze na plažu te su svi u crnim jednodijelnim kupaćim kostimima. Posluga je i dalje obučena u frack odijela. Daisy se omatala crvenim prugastim ručnikom. Zatim piju i časkaju na splavu. Nick je obučen u bijelu lagano otkopčanu košulju bijele hlače te smeđi kožni remen, Gatsby je u bijeloj majci dugih rukava i bijelim hlačama, obojica imaju bijele cipele. Daisy ima crni svilenkasti kimono koji oko rubova ima izvezenu tanku sivu liniju u kojoj su sivi cvijetčići i lišće. Od lakta je našiven pun krug tako da taj dio rukava ima lijepi pad. Kod koljena je najkraći dio a kod pete najduži. To je porubljeno velikim volanima. Od ramena pa do sredine leđa spušta se već objašnjen uzorak u oblik trokuta uz čiji rub su bile našivene kratke crne resice. Kimono se vezao s prednje strane u visini struka. Ispod je imala haljinu crne boje a od sredine dekoltea se spuštao izduženi romb. Cipelice koje nosi su srebrne. Na glavi ima širu traku vezanu na zatiljku. Uzorak marame je nešto kao svijetlo i tamno sivi kvadratići u kojima se ponegdje nalazi narančasti cvijet. Sada dolazim do jedne od najljepših scena u filmu. Ovdje Gatsby počinje bacati svoju odjeću kako bi zadivio Daisy. No ne sam da je zadivio nju, zadivio je i mnoge gledatelje. „Imam čovjeka u engleskoj koji mi kupuje odjeću“¹⁰ te prvo počinje bacati šešire, pa džepne maramice raznih boja i uzoraka, košulje koje lete po cijeloj sobi a Daisy ih s oduševljenjem hvata. Nisu to bile bilo kakve košulje. To su košulje od čiste svile, flanela, indijskog pamuka, lana...to je trenutak čiste uživancije i oduševljena. Sve te košulje kolje su letjele u svim tim predivnim bojama raznih nijansi i dezena pobuđuju predivne osjećaje promatrača. Nick sada oblači tamno plavi džemper sa tri bijele pruge. Jedna je bila deblja u sredini a druge dvije tanje iznad i ispod. Klingspringer počinje svirati za orguljama u svom svijetlo plavom ogrtaču sa narančastim uzorkom pravilno razdvojenih rombova. Sada Nick opet priča doktoru koji više ne nosi kutu već je u smeđem odijelu, malo tamnije nijanse je bio prsluk te je košulja bila bijela. Maramica je bila tamnije zagasite boje. Nick u ovom razgovoru nosi svijetlo plavu košulju

¹⁰ Citiram Jaya Gatsbya iz filma (1:01vrijeme)

sa bijelim prugama gdje je naravno ovratnik otkopčan, smeđu kravatu na žute i crvene rombove. Tu opisuje roditelje Gatsbya gdje su živjeli i što su radili te su prikazani kao vrlo siromašni ljudi. Njegov otac je nosio tamno sive prevelike hlače, stare istrošene cipele, smeđu prljavu košulju i preveliku jaknu neprepoznatljive boje zbog prljavštine. Na glavi je nosio slamnati šešir te je za sobom vukao konja. Majka mu je nosila haljinu zemljanih boja najvjerojatnije prljavu od zemlje, suhe i puste farme na kojoj su živjeli. Na glavi je nosila zamotanu maramu. Mali Gatsby pravog imena James Gat kao dječak bio je obučen u prljave treger hlače i plavu košulju te je nosio tamno sivu kapu. Mlad sa velikim ciljevima spašava bogataša od željene smrti. U svom malom čamcu na sebi ima odjevenu tamno plavu poderanu majicu i svijetle hlače dok je bogataš u crnom prsluku i kravati te bijeloj košulji i bijelim hlačama. Od toga bogataša naučio je kako se odijevati, ponašati i govoriti. Odijevao ga je u najfiniju odjeću, bijeli ovratnik, svijetlo plava košulja sa bijelim crticama i letvicom na dijelu za kopčanje, velika crna leptir mašna sa debelim žutim i tanjim bordo linijama, nježno rozi prsluk i sivo odijelo na pruge u tonu prsluka. Na sljedećoj zabavi koju Gatsby organizira pojavili su se Tom i Daisy. Tom je bio u klasičnom svečanijem crnom odijelu duplog kopčanja. Prsluk je također bio malo niže spušten. Košulja je bila na falde te je na mjestu za kopčanje bila letvica. Gumbi su bili metalni i okrugli. Leptir mašna je crna. U gornjem džepu sakoa nosio je bijelu maramicu te na gornjoj fazoni bijelu ružu. Gumbi su bili presvučeni u materijal kakvog je i odijelo. Gatsby ima crno odijelo i jednoredno kopčanje, donja fazona mu je svjetlija od gornje, te rupčić u gornjem džepu sakoa je crne boje što nismo do sada vidjeli. To se odnosi na to da je boja sakoa i rupčića identična. U području ispod struka džepovi imaju našivene poklopce. Na rukavima sakoa nalazila su se četiri gumba. Klasična košulja sa letvicom za kopčanje i crna leptir mašna. prsluk je klasičnog v izreza na jednostruko kopčanje. Ispod košulje se u nekim dijelovima vidi i dio metalnog sata. Nick nikada nije izgledao elegantnije nego sada. Nosio je crno smoking odijelo u kojem ga za razliku od drugih likova nismo imali priliku vidjeti. Bend je bio odjeven u baby roza odijela sa bijelim košuljama i roza crvenim kravatama. Rupčić u lijevom džepu je bio identične boje. Iste takve boje su i trake na njihovim šeširima koji su u istoj nijansi kao i odijela. Na rukavima sakoa imaju po tri gumbića a na košulji jedan zlatni. Daisy je nosila haljinu svijetle boje vanilije sve do pola lista ali ono što je nosila preko bilo je bajkovito. Gornji dio koji je pado preko cijele haljine bi je sastavljan od kristala koji prate liniju haljine te u području ispod struka izvire svileni mašna koja lagano pada do dužine haljine. Točno na tome djelu je razdvojen gornji dio načinjen od kristala kako bi kretanje bilo lakše. Možemo reći da je izgledala poput lijepog, elegantnog i kristalnog lusteru. Na ramenima je imala svijetlo plavo krzno koje joj je dodirivalo lice, a prema dolje je bilo gusto ali spljošteno perje koje joj je prekrivalo ramena. Ta krznena stola je na perju imala kristale koji su visjeli cijelom dužinom kako ju je ona prebacila. Ukrašen kosi koji je išao preko kose bio je načinjen od dijamanta i bisera te se vezao trakom boje haljine na dnu stražnje strane glave. Na rukama ima biserne narukvice koje se spajaju sa prstenom na ruci. Nosi sandale na visoku petu također ukrašene kristalima. Scene partija su ovaj put bile prikazane malo manje divlje jer ipak je ovdje bila pozornost na Daisy i Gatsbyu. No svejedno svi uzvanici su izgledali dobro, mnoge filmske zvijezde i redatelji, političari bili su odjeveni točno onako da ih se može prepoznati tko su. Tako je jedna filmska glumica imala metalizirani turban, viseće smaragdno zelene naušnice, te svjetlucavo crno srebrnu haljinu koja je bila puna rombova u te dvije boje te je preko leđa imala samo dvije tanke špagice. Nosila je crne prozirne rukavice do iznad lakta. Gotovo svi muškarci koji su bili gosti su bili ili u smokingu ili u

frack odijelima. Žene su naravno bile svjetlucave, šarene, pune resica i raznim razigranim krojevima i dužinama, no svaka je odgovarala tom vremenskom razdoblju. Ovdje u jednom trenutku možemo vidjeti i plesačicu koja je vrlo slična Josefina Baker kako naslonjena na ogradu pleše u trokutastom topu ukrašenom kristalima crvene i srebrne boje. Također u tim nijansama ima i gaćice preo kojih padaju resice pune kristala. Na stražnjici je imala perje koje je stršalo na sve strane baš kao i u stvarnosti. Gatsby i Nick ostali su zadnji na zabavi i Gatsby priča Nicku kako je i kada upoznao Daisy. Bilo je to prije pet godina i moda je onda izgledala drugačije. Djevojke su tada uglavnom nosile duge kose, haljine uske u struku te duge do gležnja. Tako je izgledala i Daisy sa dugom plavom kosom, bijelom haljinom uskom do ispod struka te je na dolje lagano padala i pratila širinu kukova sve do dužine na kojoj je završavala. Naramenice haljine križale su se visoko u području ramena te spajale prednji i stražnji dio haljine. Daisy je već tada nosila mašne vezane oko struka. Gatsbyu tek sada po prvi puta vidio vojnu uniformu. Bila je to uniforma zelene boje, uska uz tijelo i velikim džepovima na prsima. Ruska kragna ispod koje je provirivala bijela kragna unutarnje uniforme i pojas preko ramena, te kapa zakačena na lijevo rame daju dojam pravog vojnika toga razdoblja. Svakim novim ispričanim poglavljem Nick izgleda sve bolje. Ovoga puta kod doktora izgleda sasvim pristojno. Tipka na pisaći stroj u bijeloj košulji kojoj je prvi gumb i dalje otkopčan umber boji kravate sa crvenim, plavim i oker crtama. Prsluk je sivi sa sitnim jedva primjetljivim uzorkom skoro identične boje. Nosio crne hlače. Doktorova pomoćnica donosi doručak Nicku u crnoj suknji, smeđoj bluzi i čvrstoj vesti sa ruskom kragnom kopčanom samo u gornjem dijelu. Ima broš na lijevoj gornjoj strani i na lijevoj ruci nosi tanki sat. Doktor je u smeđim hlačama i smeđem prsluku te bijeloj košulju i šeće po ordinaciji slušajući Nicka i zalijevajući cvijeće. Novinari koji su opsjedali Gatsbyevu kuću bili su odjeveni u bijele košulje, smeđe sakoe i hlače te šire crvenkaste kravate. Prsluci nisu bili vidljivi. Također su nosili i šešire u boji odijela. Na doku obale stoje zagrljeni Daisy i Gatsby oboje u bijelom. Ona ima laganu haljinu bez vidljivih naramenica koje zapravo postoje. Na desnom ramenu su zavezani biseri i komadić tekstila koji izvire iz njih u obliku mašne. Cijela haljina je u uzorku metaliziranih cvijetića. Gatsby ima bijelu košulju koja je pomalo zgužvana, hlače i prsluk također. Cijelu kuću je dao pod stražu. Čuvaju ju muškarci u utegnutim tamno sivim odijelima i kravatama te šeširima u istoj nijansi. Nastaje sve više problema. Sada možemo vidjeti Gatsbya kako telefonira u debelom smaragdno zelenom ogrtaču, a dalo bi se naslutiti da je ogrtač od baršuna. Na drugoj strani linije bio je Nick na svome poslu, sjedio je za svojim stolom u svijetlo sivom odijelu, bijeloj košulji i kravati koju je nosio na zadnjem sastanku kod doktora. Džepovi na bočnim stranama sakoa bili su našiveni i imali su preklop preko s tim da donji dio našivenog džepa ima i jedan nabor duž cijele dužine. Prsluk je bio malo tanji od sakoa. Sljedeći dan na ručku kod Toma i Daisy pojavljuju se Nick, Jordan i Gatsby. Tom nosi tamno sivo odijelo na malo svjetlije pruge. Sako ima duplo kopčanje a rukavi sakoa imaju samo dva gumba. Gornji džep je ovaj put i kod Toma našiven te iz njega izvire smeđa maramica sa bijelim i svjetlijim točkicama. Prsluk se kopča dosta visoko kao svaki put do sada kod Toma te ima duplo kopčanje i visoku fazonu. Košulja je svijetlo plave boje a kravata zagasito crvena sa plavim debelim prugama. Na rukavu košulje ima jedan zlatni gumb. Nick nosi svijetlo smeđe odijelo. Na sakou ima našivene džepove sa jedim naborom i bez poklopca. Bijela košulja i kravata smeđe boje presijeca oker bojom svijetlo smeđu boju. Njegov prsluk je normalnog v izreza i nema fazonu. Hlače su bile boje vanilije. Cipele koje je nosio bile su smeđe. Gatsby nosi svijetlo roza odijelo na tanke pruge sa velikim razmakom. Sako ima jednoredno kopčanje sa dva gumba.

Džepovi na bočnim stranama imaju poklopce a gornji džep je sašiven od jedne letvice te se u njemu nalazi bordo rupčić. Prsluk je klasična v izreza te je jednoredno kopčanje. Hlače su ispeglane na crtu i identičnog su materijala kao i sako i prsluk. Na lijevoj ruci nosi sat koji izvire malo ispod košulje. Kravata je bordo kao i rupčić ali ima i debele roze pruge. Gumbići su bijele boje. Cipele su bijele sa sivim detaljem te kao modni dodatak nosi štap. Daisy nosi lagano bijelu haljinu koja je čak i dosta dekoltirana za razliku od prijašnjih. Preko haljine ide još jedan sloj fino izvezene čipke. Zbog toga haljina ima prozirna ramena. U području bokova veže mašnu koja izgleda kao da je u bež boji. Od tog pojasa sa mašnom donji dio izgleda poput latice cvijeća koje se otvaraju kada ona hoda. Nositi zlatne cipelice sa remenčićima. Njene naušnice su okrugle i malo vise, nosi narukvicu koja se često mogla vidjeti u filmu i prsten koji nikada nije ni skidala. Jordan nosi žućkastu haljinu sa ruskim ovratnikom iz koje izviruju dva sloja materijala te to daje dojam da ima maramu zavezanu oko vrata. Oko ramena su se prespajale bijele trake sa žućkastom haljinom. Rukavi su bili mali ali su ipak postojali. Njena haljina nije bila previše strukirana već je padala prateći liniju tijela sve do ispod koljena. Nosila je ravne zlatne cipelice. Na odlasku iz kuće Tom stavlja panama šešir identičan kakav ima i Gatsby ali njegove su naočale crne dok su Gatsbyeve smeđe. Nick ima tamnosivu kapu. Djevojke su stavile male šeširiće i prekrile ramena laganim tkaninama koje pašu njihovim haljinama. Jordan kao detalj ima tamne naočale. Na putu do New Yorka stali su kod Wilsona natočiti gorivo u auto. Ovaj put je Wilson bolestan iako i dalje prljavo izgleda. Na sebi ima tamo sivo radno odijelo i bijelu majicu sa dugim rukavima podfrkutim do pola. Tomova ljubavnica ih promatra sa prozora u spavačici ecru boje. Vidi se kako nosi donji veš sa širokim naramenicama. Vraćajući se iz New Yorka Daisy i Gatsby voze žuti auto te u tom trenutku Myrtle istrčava u svilenom ogrtaču nježnih boja vezanom u struku sa prekrasnim volanima koji daju dodatnu čar pokreta. Ta scena završava tragično pošto pada pod žuti auto te na licu mjesta ostaje mrtva. Oko vrata je imala bisernu ogrlicu koju joj je poklonio Tom. Ljudi i policija počnu se okupljati oko mjesta nesreće. Ljudi su odjeveni u tamne i zagasite boje a većina njih je i prljava. Policajac prekriva njeno tijelo na stolu bijelim stolnjakom. Kada su se Nick i Gatsby našli ispred Gatsbyeve garaže Nick je otkopčanog prsluka i polako raskopčane košulje dok Gatsby pere auto u rozim hlačama bijeloj košulji te su prvi puta vidljivi plavi tregeri u filmu. Tu Gatsby počinje pričati Nicku cijelu istinu o sebi. Čistač bazena je u smeđim hlačama, zelenom prsluku, bijeloj košulji te crvenoj kravati sa zelenim prugama, preko toga ima malo veliku kutu u ispranoj sivoj boji te smeđu kapu. On ispituje Gatsbya može li danas očistiti bazen, no Gatsby se baš danas želi okupati u njemu. Taj dan Nick odlazi na posao u sivom odijelu, tamnijem od zadnjeg puta, te crvenoj kravati kakvu još do sada nije nosio. Gatsby u tom trenutku oblači crni jednodijelni kupaći kostim i skače u bazen u kojem se nije okupao ni jednom ove godine. Uz njega se nalazi njegov sluga koji je odjeven kao i inače i čeka na osobni poziv. Taman kada je izlazio iz bazena da se javi na poziv koji je očekivao iza leđa ga je upucao gospodin Wilson koji je mislio da je Gatsby ubio njegovu ženu. Prvo je ubio njega pa zatim i sebe. Umro je s pogledom na zeleno svijetlo i s Daisy u mislima. Gatsby je pokopan u bijelom odijelu jednorednog kopčanja, bijelom prsluku jednorednog kopčanja bez fazone tj. klasičnog v izreza. Košulja je bila sive boje a kravata žute. Maramica u džepu sakoa bila je smeđa sa sitnim uzorkom. Nad njim se skupila čitava hrpa novinara raznih sakoa i šešira. Tom i Daisy se taj dan pakiraju na put. Sada prvi put imamo priliku vidjeti Pammy, njihovu kćer. Daisy ima šeširić boje breskve, oko vrata ima veliki krzneni šal te prekrasnu čipkastu haljinu sa dugim rukavima koja je za razliku od prijašnjih malo zatvorena, ali

i tamnija. Njihova kćer nosi bijelu haljinicu na volane vezanu oko struka i kopčanu sprijeda. Ima bijele cipelice i najlonke. Tom nosi odijelo kakvo je inače nosio samo što u ruci drži kaput i deblji, tamniji zimski šešir. Nick sada već izgleda dosta zapušteno te ima smeđe odijelo, prsluk i smeđu kravatu. Također cipele su smeđe boje.

Doktor ulazi u ordinaciju u svijetlo smeđem odijelu i bijeloj košulji, naravno opet je zadnji gumb na prsluku otkopčan. Njegova čudna mašina i dalje je bila ista a u džepu sakoa imao je oker smeđu maramicu. Lutajući New Yorkom Nick izgleda totalno zapušteno, poput nekog uličara. Sivi šešir, zapuštena brada, otkopčana košulja i na pola zavezana kravata. Zadnji posjet prije odlaska iz NY bio je u Gatsbyevu kuću u kojoj je prisjećao svih velikih zabava. U tom trenutku bio je odjeven u sivo odijelo i bež baloner a oko vrata je imao sivi šal. Na glavi je bio sivi zimski šešir. Film završava tako da Nick u raskopčanom smeđem prsluku i bijeloj košulji sa raskopčana dva gumba te otpušenoj kravati polaže zadnji list svoje knjige na hrpu i potpisuje naslov knjige sa The great Gatsby by Nick Carraway.

3.1. STILSKO RAZDOBLJE ODJEVANJA U FILMU

Radnja djela smještena je u takozvane „lude dvadesete“ ili Art Deco, poslijeratno razdoblje koje je u američkom društvu obilježila prohibicija, ali i opća dekadencija te procvat organiziranog kriminala i ilegalnih poslova. Osim ljubavnih problema glavnog lika, te kritike materijalizma i nekih drugih ljudskih osobina, u romanu su prisutne i teme vezane uz američku kulturu i način života kao što su ambicioznost, bogatstvo, glamur i dokolica viših društvenih slojeva. Društveni običaji su također postali opušteniji. Takav način života uvelike je ostavio i trag na modni stil. Moda je bila pod utjecajem tehnoloških dostignuća i izuma novih materijala. Prirodne tkanine poput pamuka i vune bile su popularne. Svila je bila vrlo željena zbog svoje kvalitete i raskoši, ali je bila skupa zbog ograničenih količina. Krajem 19. stoljeća umjetna svila je prvi put proizvedena od celuloze u Francuskoj. Nakon što je patentirana u SAD-u, 1910. prvi put se proizvela za Američko tržište, a to je vlakno postalo poznato kao viskoza. Čarape od viskoze postale su popularne u dekadi kao zamjena za svilene. Donje rublje se također proizvodilo od viskoze. Za razliku od prošlih razdoblja kada se odjeća kopčala vezivanjem i gumbima, u ovom desetljeću razvili su se drukeri i metalne kukice za brže oblačenje. Kako su žene nakon rata dobile veću ulogu u društvu, usvojile su mnoge tradicionalne muške navike i uloge. Vozile su aute, pušile i pile. Tijekom rata, odjeća je postala praktičnija: odbačeni su korzeti, suknje su skraćene i proširene, šuširni su nošeni što uže uz glavu. U početku 1920-ih razvio se stil ravnih i opuštenih haljina. Ispod takve odjeće, žensko je tijelo postalo apstraktno bez ikakvih oblina. Tijekom cijelog razdoblja, fokus je bio na bokovima koji su bili prekriveni egzotičnim maramama ili naglašeni duljinama jakne. Haljine ravnog kroja, izrađene su od specijalne tkanine idealne za umjetničke motive tog perioda: vezove, stilizirane, naturalističke ili geometrijske uzorke. Razne varijacije duljine haljina bile su vidljiva promjena tog razdoblja. Već skraćene tijekom rata, haljine su imale svoju duljinu do gležnja od 1919. do 1923., zatim do ispod koljena do 1928. Večernje haljine su pokazivale više tijela nego prije. Nisu bile jako duge s diskretnim dekolteom. Haljine s otvorenim leđima bile su jako popularne, i glavna karakteristika večernjih haljina bile su perle i rese. Povećanom zanimanjem za sport, 1925. je modna industrija potaknula razvoj kraćih i užih modela odjeće za žene. Dvadesetih godina dvadesetog stoljeća vidimo pojavu elegantne sportske opreme koja nadopunjuje sve veću popularnost sporta.¹¹ Tijekom druge polovice razdoblja, dizajneri su počeli „komplicirati“ obične ravne haljine, jednostavne za kopiranje, dodavanjem volana i lepršavih rukava. Ideal ženske ljepote 1920-ih bile su žene kojima se grudi i bokovi ne vide. Karakteristično za film, popularne su bile takozvane „flapper girls“. Flapper je slobodoumna, vesela djevojka u lepršavoj haljini, s bob frizurom, koja sluša jazz, ispija koktele i protivi se ustaljenim konvencijama. Idealna flapper djevojka dječjačke je građe, a svoju senzualnost ne iskazuje oblinama nego pokazujući ruke i noge. Iako su haljine još uvijek duže, u praćenju žestokog jazz ili charleston ritma, koljena bi se redovito otkrivala.

Osim inovacija u ženskoj odjeći, 1920. godine su iznimno značajne za razvoj muške odjeće kakvu poznajemo i danas. Samo su neke promjene vidljive u razvoju muške mode od tada do danas (kada govorimo o odjelima). Bilo je to vrijeme klasične sofisticiranosti s razinom zabave koja nije bila viđena do tada. Boja odijela većinom su neutralna s uzorcima, ali ukrasi su poprimili živopisne

¹¹ Lussier, 2003:52

boje - baš kao i kod žena za vrijeme Art Deco-a. Najvažniji odjevni komad muškarca u tom razdoblju bilo je odijelo. Za dan, večer, ured, zabave, muškarac je uvijek nosio odijelo. Jedina su iznimka bili radnici u industriji, sportski igrači i mladi tinejdžeri koji su se oblačili malo opuštenije. Ono što razlikuje muška odjela 20ih godina je materijal. Odijela su uglavnom bila izrađena od guste vune ili od tweed vune, a hlače od vunenog flanela koje ih čine teže od današnjih odijela materijala, ali lakše od prethodnih desetljeća. Sako je imao 3 ili 4 gumba gdje je zadnji odnosno prvi gumb bio na području srca. Duljina odijela je također postala značajno kraća za razliku od prijašnjih razdoblja. Od prilično uskih odjela iz također ranijih razdoblja, sada su muškarci nosili puno opuštenije krojeve takozvani boxy fit. Inovacija u odijelima su bila dva džepa na sakou, koja do tada još nisu bila viđena. Boje su ipak ostale slične kao i ranije; koristile su se: smeđa, plava, siva i zelena. Hlače odijela uvijek su odgovarale i sakou. Važan dodatak odijelima su bili i prsluci koji su najčešće dolazili u svjetlijim bojama od kompletnog odijela. Prsluk je bio V izreza te je pokrivaio ostatak tijela; košulja ne bi trebala biti viđena između hlača i prsluka. Uspješnosti takvog stila pridonijele su i hlače koje su bile iznimno duboke. Na vrhu su imale dva jednostruka nabora te oštar nabor na prednjoj strani nogu. Košulje su za razliku od odijela bile najčešće s uzorkom pruga u mješavini boja: zelena, plava, lila, kadulja zelena, žuta i ružičasta. Ovratnici su bili okrugli, slobodni ili prikopčani (takve pronalazimo i danas). Na nekim košuljama ovratnici su mogli biti od istog materijala i boje kao i ostatak košulje, dok su negdje bili odvojeni bijelom bojom.

3.2. NAKIT I OSTALI MODNI DODACI

Kako i u muškoj, tako i u ženskoj modi, šeširi i kape su bili neizostavan modni detalj. U ranim 1920-ima šeširi su imali duboku "glavu" i srednje do velike obode, ali 1923. obodi su počeli nestajati i šeširi počinju ličiti na kacigu. Takvi šeširi ili "Cloche" (na francuskom znači zvono) su uski šeširi u obliku zvona. Osmislila ih je Caroline Reboux davne 1908., ali popularnost je dosegao u vrijeme 1920-ih, a nosio se sve do 1933.¹² Nosio se u potpunosti prevučen preko glave do obrva, i davao bi nosiocu koketan izgled. Ovakvi šeširi bili su popularni, iako su djelovali neprikladno na svakome tko nije bio mlad i lijep. Cloche nije izgled koji svatko može izvući. Iako je u proljeće 1924. Vogue postavio pitanje "Jeli li cloche mrtav?", on je nastavio biti najveći hit 1920-ih a popularnost je izgubio oko 1930. Izgled muških šešira ovisio je o sezoni i aktivnosti. Slamnati šeširi su se nosili uglavnom za sportske aktivnosti dok su ostali materijali bili za ostale aktivnosti. Najpopularniji šeširi su bili šeširi kroja: panama, gambler, fedora i newsboy. Kako bi upotpunili svoje odijelo, muškarci su nosili i kravate ili leptir mašne. Najčešće su bile ukrašene uzorcima poput pruga i točki ili nekih karakterističnih Art Deco uzoraka. Kod žena je specifičan modni detalj bila torbica. Torbice su imale kratku ručku te su bile nošene ispod ruke ili u ruci. Visoko dekorirane i moderne, najčešće su bile napravljene od kože (zmijska, gušterova, aligatorska) s uzorcima karakterističnim za Art deco (kineska, antička egipatska, afrička i kubistička umjetnost). Clutch torbica postala je popularna u ovo doba i nastavila kroz 1950. Popularne su bile i metalne kutije, često ukrašene dragim kamenjem, a u njima su se držali kozmetički proizvodi. Žene su bile aktivnije i sofisticiranije više nego ikad, radile su, putovale, i ne bi svoj život mogle zamisliti bez ruža i cigareta. Torbice su trebale biti funkcionalne ali u isto vrijeme i očaravajuće ali ne prevelike.¹³ Nosile su se i rukavice koje su bile do zgloba ili dvostruko dulje. Duže rukavice bile su bogato ukrašene. Po ljeti su nošene rukavice od pamuka, čipke ili svile, a po zimi kožne. Nosili su se biseri, koji su naglašavali eleganciju i sofisticiranost, ali i zlato, platina pa i novo izumljena plastika. Platina se često kombinirala sa dragim kamenjem poput onixa, opala, akvamarina i rubina. Trendove su postavljale Coco Chanel i Elsa Schiaparelli. Coco je izazvala modnu pobunu kombinirajući bisernu ogrlicu sa tweed odijelom. Budući da su 1920-te doba Art Deco-a inspiracija dolazi iz egzotičnih zemalja kao što Kina, Japan a i Egipat. Nakon što je Howard Carter 1922. otkrio Thutankamonovu grobnicu, egipatski motivi bili su privremena moda. Iako su mnogi dizajneri svoju inspiraciju nalazili u geometrijskim oblicima, neki su se usredotočili na prirodu. Nosili su se i dijamanti, ali smatralo se vulgarnim nositi ih prije koktela na zabavi. Najmodernije ženske cipele 1920-ih bile su T-strap cipele. Kopčale su se sa jednim ili dva dugmića. Cipele s puno ukrasa i dva gumba zatvarača zvale su se "Fasennettas". Perle i dragulji kao ukras cipeli bili su privremena moda. Također popularna opcija ukrašavanja cipele bila je načiniti npr. leptira od staklenih perli i staviti ga na vrh cipele. Visina pete u Flapper doba bila je od 5 do 10 centimetara. Također, u ranim 1920-ima nosile su se cipele s vrlo oblim vrhom. Materijali za izradu takvih cipela su bile razne vrste kože, izvezene i oslikane u raznim uzorcima te najčešće u kombinaciji s metalik zlatnom bojom. Za razliku od ženskih cipela, muške su cipele dolazile u nešto jednostavnijim i neutralnijim bojama: crna ili smeđa, u oxford modelima. Apstraktno slikarstvo,

¹² Lussier, 2003:61

¹³ Lussier, 2003:66

modna ilustracija, fotografija i kino imaju veliku utjecaj na šminku i frizuru 1920-ih godina.¹⁴ Tanke obrve, jaki ruževi za usne i tamna šminka oko očiju bila je pravi trend toga razdoblja, kosa je bila sve kraća te su se često nosile bob frizure

3.3. ANALIZA LIKOVA I NAČIN ODJEVANJA

NICK CARRAWAY

Protagonist filma, Nick Carraway (Tobey Maguire), veteran je Prvog svjetskog rata, diplomat Yalea i prodavač obveznica na Wall Streetu. S njime se upoznajemo u sanatoriju s dijagnosticiranim alkoholizmom, anksioznošću, napadom bijesa i nesanicom. Nick se neprestano osvrće na svoja iskustva u New Yorku, potaknuta uspomnama iz prošlosti te njegovim prijateljstvom s Jay Gatsbyem. Kao vrstu terapije, psihijatar mu je zadao zadatak da napiše svoja iskustva. Pišući priču, Nick osjećajno opisuje svoje iskreno prijateljstvo s tajanstvenim Gatsbyem te isprepletenost luksuznog života na Long Islandu. Nick je prijateljski nastrojen sa gotovo svim likovima u djelu dok njegov karakter prikazuje mirnu, rezerviranu osobu. Nickova glavna uloga kao protagonista je kao nepristran promatrač, a publika vidi da se događaji igraju iz njegove perspektive. Uglavnom nosi odijela zagasitih zemljanih tonova te leptir mašne sa raznim uzorcima te kroz tu priču možemo vidjeti njegovu potajnu zaigranost.

JAY GATSBY

Jay Gatsby (Leonardo DiCaprio), glavni je lik ovog filmskog djela. Jay je Nickov susjed, koji radi glamurozne zabave u nadi da će privući pozornost Daisy Buchanan, Nickovu rođakinju te svoju ljubav iz mladosti. Iako je poznat javnosti po zabavama koje priređuje, malo tko zna o njegovom životu ili prošlosti. Jay potječe iz siromašne obitelji u Sjevernoj Dakoti no oduvijek je težio boljem te je tako posvetio svoj život potrazi za bogatstvom. Gatsby je opsesivno ambiciozan i optimističan u svojoj želji da se popne na društvenoj ljestvici. Nick ga opisuje kao čovjekom obdarenim beskrajem nade dok Daisy naglašava njegovu dobro razvijenu „maštu“. Kombinacija nade i mašte Gatsbija čini odlučnim ali pomalo nestvarnim likom zaslijepljenim vlastitim željama.

TOM BUCHANAN

Korumpiran, razuzdan i iznimno bogat, Tom Buchanan je Daisy-in suprug. Bivši sportaš, nepristojan i neetičan čovjek, Tom je nasljednik jedne od najbogatijih obitelji u Americi. Drži se rasističkih uvjerenja, vara svoju ženu te udara svoju ljubavnicu bez srama. Njegova žestoka licemjera ima i tragične posljedice te njegova ljubomora na Gatsbyevu i Daisyinu aferu vodi do okrutnog i besramnog ponižavanja Gatsbija. Nakon što saznaje da je Myrtle (njegova ljubavnica) ubijena Gatsbyevim autom, potiče Georga Wilsona (Myrtlinog muža) da se osveti. Tom je antagonist filma. Uz takvu ulogu sjajno su se uklopila tamnoplava odijela koja ističu njegovu grubost i crvene kravate koje pokazuju njegovu oholost i moć da može imati sve što poželi.

¹⁴ Lussier, 2009:70

JORDAN BAKER

Jordan je profesionalna igračica golfa i Daisyina najbolja prijateljica. Njezin lik je prikazan kao zastrašujuće elegantan i prepoznatljiv dok ju Nick nakon prvog susreta opisuje kao „najstrašniju osobu koju je ikada vidio“. Jordan održava hladnu odvojenost svijeta oko sebe, nikada se emotivno ne veže ali voli sudjelovati u tračevima. Ona je saveznica s Nickom na Gatsbyevim party-ima ali u konačnici ne održava nikakvu značajnu lojalnost. Ona je kao što je već rečeno elegantna i profinjena te se tako i odijeva. Smatra se kao lik koji ima neku dozu minimalizma u sebi te ne mari za time što netko drugi misli. Ona je djevojka koja se borila za prava žena, nosila je hlače kad ih je rijetko tko nosio. Nije se pridržavala pravila kako u svijetu tako i u modi. Bila je iznad svoga vremena.

MYRTLE WILSON

Myrtle je žena niže klase, ljubavnica Toma Buchanana. Ona živi u Pustinjskoj dolini zajedno sa svojim mužem Georgom, mehaničarom koji između ostaloga popravlja i aute Toma Buchanana. Svoju aferu skriva vrlo blizu očiju svoga muža. Myrtle žudi za bogatstvom te uživa u luksuzu koji joj pruža Tom. Prikazana je kao „glup“, neukusan i zavodljiv lik. Na kraju filma, ona postaje suosjećajna i tragična figura, gdje bježi iz vlastitog života iz siromaštva ravno u smrt. Kako je opisana tako se i odijevala. Njene haljine su bile daleko od dobrog ukusa. Previše su pokazivale a uzorci na njima su bili očajni. Njeni kostimi odlično prikazuju kakva je ona žena. Niži sloj koji žudi za bogatstvom te čini sve kako bi privukla takvog muškarca pa čak i odjećom koja otkiva ono što bi žene sa stilom i dobrim ukusom znale dobro prekriti ali da i dalje izgledaju privlačno.

DAISY BUCHANAN

Daisy (Carey Mulligan) – rođakinja Nicka Carrawaya, u braku s Tom Buchananom te zaljubljena u Jay Gatsbya. Prikazana je kao atraktivna šarmantna mlada žena s imućnom pozadinom. Daisy prikriva osjetljivu i krhku unutrašnjost iza cinične i sarkastične maske. Ona je nježna, razigrana ali i ispunjena dubokom tugom. Dok ju Gatsby pokušava uvjeriti da nikada nije voljela Toma, ona se ne može u potpunosti složiti s njegovim mišljenjem što dodatno otežava njihovom ponovnom spajanju. Iako voli Gatsbya, zabrinuta je da on traži previše te ga konačno napušta i vraća se svome mužu. Neposredno prije sprovoda Daisy bježi iz grada. Uvijek bi nosila lagane i nježne bolje te puno skupocjenog nakita koji nikada nije izgledao previše. Njene haljine odišu ljepotom i bogatom elegancijom koju ona nosi tako besprijekorno.

GEORGE WILSON

George je Myrtlin suprug, jadan i neinteligentan čovjek koji radi kao mehaničar. George duboko voli Myrtle te postaje izuzetno agresivan kada saznaje za njezinu aferu. Nakon njene smrti kompletno je devastiran te teži za osvetom Gatsbyu, za kojeg vjeruje da je i njen ljubavnik i ubojica. Pošto je uvijek bio u radioni i popravljao aute tako je uvijek bio odjeven u radnu uniformu koja je vječito bila prljava od njegovog posla. Izgledalo je kao da nema što drugo za nositi.

3.4. USPOREDBA KOSTIMOGRAFIJE IZ RAZLIČITIH EKLANIZACIJA FILMA VELIKI GATSBY

Dva filma snimljena u različitim periodima jedan 1974. godine pod kostimografskom palicom uspješne Theoni V. Aldredge koja je dobila brojne nominacije i nagrade među kojima je i nagrada Oscar tj. nagrada Akademije za najbolji kostim 1974.godine. Mnogi kritičari smatraju kako su kostimi iz starog filma bili puno uspješniji te smatraju da su bolje izvedeni. Dalo bi se reći da je kostimografkinja u novom filmu koristila dosta mašte te je čak malo izašla iz okvira što se ne smatra nužno lošim jer su karakteri likova bili upotpunjeni. Znamo da se radi o filmovima istog naziva pa tako možemo zaključiti da će i radnja biti ako ne ista onda vrlo slična. Svakako treba naglasiti da su oba filma naravno svaki u svoje vrijeme bili iznimno uspješni, nagrađivani raznim nagradama i nominacijama te vrlo velikom zaradom. Sami početci filma daleko se razlikuju. U novom filmu prva scena počinje sa Nickom koji je u mentalnoj ustanovi i doktoru priča svoju priču koja se dogodila toga ljeta. U starom filmu potpuno drugačija priča.

Prvi kadrovi prikazuju Gatsbyevu kuću i okućnicu, unutarnje prostorije, spremljene fotografije gospođice Daisy te uredno posložene četke za kosu, džepni sat, medalje iz rata te na pola pojedjen sendvič. Nick se pojavljuje u malom čamcu kojem jedrilica od puhne bijeli šešir. U samom početku se vidi da je odjeća drugačija. Jedino zajedničko početku filma je to što počinju sa istom rečenicom. Što se tiče odjeće u starom filmu čini mi se kao da joj nisu pridavali toliku pažnju, barem ne tolikim detaljima kao u novijem filmu. Tom u starom filmu nosi ipak malo širu košulju rekla bi čak i možda prevelikih rukava te mu se ne ističe sportska figura kao u novom filmu i kao što je to opisan u knjizi. Primijetila sam da jedino što imaju identično je bijela jahačka kaciga. Čak i batleri u novom filmu izgledaju otmjenije i urednije. Takav dojam je dobiven zato što Tomovi batleri u starom filmu imaju crne kravate koje djeluju nespretno zavezane te zelene prsluke dok u novom filmu imaju svijetlo bež leptir mašne i prsluke u istoj boji kao i hlače frack. Scena u bijeloj sobi nije toliko očaravajuća kao u novom filmu. Sva vrata su otvorena i djevojke dosadno leže svaka na svom kauču dok u novom filmu zavjese lete po svuda i čuju se nježni zvuci djevojaka koje se zabavljaju. U novijem filmu djevojke su više otkrivene i ne nose duge rukava, zapravo uopće ih nemaju dok u starom filmu obje djevojke nose duge ali lepršave rukave od prozračnih materijala. U oba filma djevojke nose skupocjene nakite. Rano ujutro Nick se budi izlazi iz sobe u svom svijetlo plavom ogrtaču i drži šalicu u ruci te uz pomalo zijevanje promatra što se događa u susjedovom vrtu. Tu vidimo prizor kakvog nema u novom filmu a to je priprema vrta za party gospodina Gatsbya. Posluga, domaćinstvo, kuhari i dostavljači izgledaju uvjerljivo te se po njihovoj odjeći može prepoznati tko je tko tj. kakva im je uloga u filmu. Iz scene gdje Nick sam jede večeru može se naslutiti kako je kostimografkinja u starom filmu zamislila Nicka kao ipak malo opuštenijeg čovjeka za razliku u novom gdje je on vječito u odijelima. U ovoj sceni koja se zapravo i ne pojavljuje u novom filmu on ima bijele hlače svijetlo plavu košulju na bijele pruge koja se često pojavljuje i u novom filmu te smeđi džemper bez rukava te sjedeći u svojom naslonjaču na trijemu promatra ljude koji se zabavljaju na Gatsbyevoj zabavi uz mnoštvo alkohola, glazbe i charlston plesnih pokreta. Odlazak u New York je također drugačiji. U novom filmu putuju vlakom dok su u starom filmu išli autom. Također odijela se razlikuju jedino što je isto je to da Tomov prsluk im fazonu. U starom filmu su kravate puno šire ali i kragne su puno veće i izduženije. Tomova ljubavnica silazi u cvjetnoj uskoj haljini V dekoltea te velikih volana koji

padaju sve do kraja haljine. Može se reći da je ta kombinacija uzorka i haljine čak ljepša od one u novom filmu gdje Myrtle nosi i rupičaste crvene dokoljenke. Nakit u starom filmu kod gospođe Myrtle je decentniji i nema glomazni nakit no smatra se da baš to u novom filmu daje jači karakter njenoj ulozi. Gospodin Wilson nije u potkošulji kao u novom filmu već u prljavo plavoj majici preko koji ide radno odijelo tj. kombinezon koji se kopča u ramenima. Scena party-a u stanu u New Yorku kada Tom i Myrtle pozovu prijatelji izgledaju totalno različito. Počevši od odjeće koju nosi Myrtle izgleda daleko više 1920.ih godinama u starijem filmu nego u novom. Dok opet kada se malo bolje sagleda situacija jači intenzitet boja u novom filmu daje veliku čar kostimima i uz dobru glumu može izgledati savršeno usklađen u vremensko razdoblje što je i slučaj u novom filmu. McKee je u novom filmu više označen kao umjetnik kako glumom tako i kostimom dok je u starom filmu u običnom sivom odijelu te samo pokretima tijela možemo nagađati da je umjetnik. Myrtleina sestra ovdje izgleda puno pristojnije nego u prvom filmu. Nositi crvenu haljinu sa dugim širokim rukavima, te zlatnim izvezenim uzorcima. Crvena je intenzivnija od ostalih u toj sceni. Narukvice na rukama su glomazne zelene svjetlijih i tamnijih tovova. Cijeli stan u New Yorku bio je pun ljudi srednjeg sloja. U novom filmu prikazana su samo tri gosta uz Nicka, Toma i Myrtle. Sljedeći prikaz u starom filmu je Jordanin golf turnir gdje je ona prikazana u plisiranoj suknji sa velikim rombovima na sredini suknje povezanim okolo na okolo. Imala je žućkastu vestu bez rukava koja se kopča sa zlatnim gumbićima poput drukera. Ispod ima bijelu košulju i maramu zavezanu ispod kragne. Nositi bijele čarape do koljena i maleni šeširić. To je totalna suprotnost od Jordan u novom filmu. Na tom turniru su Daisy i Nick a oboje nose svijetle odjevne kombinacije. Nick ima bijelu košulju i bijele hlače sa bijelim remenom te kaku kravatu sa smeđim uzorkom. Daisy je naravno u svijetloj haljinici sa dugim lepršavim rukavima. Njen šešir ima laganu traku koja se veže ispod brade. Od nakita ima bisernu ogrlicu. Ta scena se ne pojavljuje u novom filmu. Sada Nick hraneći ptice u svom vrtu odjeven u bijeli džemper dobiva kratki posjet od susjedovog dostavljača koji je u zagasito plavoj uniformi koja se kopča isto kao i kod dostavljača u novom filmu samo što su gumbi u istoj boji kao i uniforma te su poredani jedan ispod drugog. I kragna je u identičnoj boji. Rukavice su bijele platnene dok su u novom filmu smeđe kožne. Vidljivo je da scene zabave ne izgledaju toliko graciozno u usporedbi s novim filmom ali to ćemo oprostiti s obzirom na godine koje je snimljen. Nick dolazi na zabavu u čistoj bijeloj boji sa širom kravatom na bordo zlatne pruge i mornarski plavim sakoom koji ima duplo kopčanje. Odmah dolazi do Jordan koja je u sivoj haljini sa prišivenim ljuskama koje se presijavaju u sivo. Nositi bijele rukavice do lakta. Oko vrata ima bisere omotane dva puta te veću sjajnu traku preko pola glave. U ovoj sceni oboje izgledaju vrlo zanimljivo i lijepo ali potpuno drugačije od novog filma. Nick bi zapravo još mogao proći ali čini se kako su dizajnerice kostima ipak malo drugačije zamislile Jordan. Uz zvukove jazz-a veselo društvo se razbacalo po cijelom podiju te se uz zvukove plesnih potpetica čuju i zvukovi metaliziranih haljinica koje lete po svuda. Djevojke u žutim haljinama izgledaju drugačije nego u novom filmu ali jednako ostavljaju bez daha. Njihove haljine se spajaju samo u ramenima te nisu strukirane. Imaju zlatno srebrne kapice te srebrne detalje na haljinama. Gatsby šalje svog čovjeka po Nicka te on dolazi na gornji kat njegovog dvorca. Gatsby je odjeven u oba filma vrlo slično. Sutradan Nick i Gatsby odlaze do grada u žutom automobilu. Nick ima sivo jako usko odijelo i plavu košulju sa više nijansi plavih sitnih pruga te tamnoplavu kravatu sa smeđim uzorcima. Gatsby u tamnom odijelu i bijeloj košulji te malo većoj kravati. Prsluk je dosta otvoren te ima duplo kopčanje i fazonu. Na glavi ima bež šešir sa tamnom trakom. U novom filmu Gatsby

nikada nije nosi prsluk sa duplim kopčanjem. Wolfshine u starom filmu izgleda kao prosječan čovjek toga vremena dok u novom filmu kontrira starom. Spomenuto je da u starom filmu nosi ljudski zub na kravati, a u starom na manje vidljivom mjestu ali je i dalje tu. To mjesto je na rukavu. Možemo reći da Tom u starom filmu izgleda pomalo smotano, nosi odijela vrlo slična Nicku. Čovjek koji kosi travu ima bež šešir, košulju smeđe boje, zelenkaste hlače i sivu pregaču. Dok je u novom filmu prikazano mnogo radnika koji uređuju Nickov vrt u starom filmu je samo jedan radnik i dva dostavljača cvijeća. Gatsby dolazi u čisto bijelom odijelu i oker kravati. U filmu iz 1974. godine Daisy se dovozi sama u bijelom autu a na glavi ima veliki šešir koji pridržava maramom zavezanom ispod vrata. Haljina je lepršava, i lagana u više slojeva. Nosi bijele rukavice i torbicu. Jedan red bisera ima oko vrata. Scena u kojoj Gatsby baca košulje nije toliko veličanstvena kao u novom filmu. Ovdje je sve nekako u skućenom prostoru iako su prikazane košulje u koje prekrasno padaju kada ih Gatsby visoko baca. Još jedna scena koja nije u novom filmu je vožnja Nicka i Jordan automobilom prema NY. Nick ovdje ima plavu košulju sa svjetlijim i tamnijim prugama a Jordan nosi haljinu dugih uskih rukava sa sivim svjetlijim i tamnijim uzorcima nalik na geometrijske oblike. Oko vrata nosi smeđi šal i bisernu ogrlicu. Također je u starom filmu prikazano više scena gdje Tom provodi vrijeme sa svojom ljubavnicom. Nosi bijelu košulju na crvene tanke pruge sa bijelom kragom. Košulja je raskopčana do pola. Myrtle iz kutije vadi veliko crveno pero i cvjetno crvenu haljinu sa volanima koja se veže u struku. Kako njen muž tako i ona provodi svoje vrijeme s novim starim ljubavnikom. Daisy sjedi nasuprot Gatsbya u bijeloj haljini dugih rukava koja se kopčala po sredini i sa velikim bijelim šeširovom preko kojeg su bili uredno posloženi cvjetići. Gatsby je u svijetloj plavoj košulji preko koje ima bijeli džemper te nosi bijele hlače. Njihova sve češća druženja značila su i stalno drugačije odjevne kombinacije. Ona je i dalje bila sva u bijelom, nekada sa a nekada bez rukava no uvijek bi imala barem lagani šal prebačen preko ramena. U novijem filmu njihovi razgovori nisu bili toliko detaljno prikazani, isto tako ni Myrtle se ne prikazuje toliko koliko u ovom starom filmu. Dolaskom na Gatsbyevu zabavu Daisy na glavi ima kapicu sa visećim kristalima te je ogrnuta velikim srebrnim metaliziranim ogrtačem sa krznom i perjem oko vrata. Ispod toga nosi užu haljinu koja se presijava kao da je od sitnih dijamanta. Od visine bokova vise resice sve do sredine lista. S njom su Tom i Jordan koja se u tom dijelu u novom filmu ne pojavljuje. Na sebi sada ima sivu dekolitiranu haljinu bez rukava koja u stilu 20.ih nije strukirana te nosi istu traku koju je nosila u prijašnjoj sceni zabave. Nosi bisernu ogrlicu u tri reda te šal zavezan oko vrata koji ima viseći rukav te tako pada preko ramena i ruke te se spušta niz leđa. Tom je u crnom frack odijelu sa bijelim prslukom koji se nisko kopča i ima fazonu. Također nosi bijelu mašu i bijeli šal. Ogrnut je crnim kaputom. Iako posve ista scena izvedena je na drugačiji način. Gatsby je odjeven vrlo slično Tomu samo što njegov bijeli prsluk ima duplo kopčanje. U novom filmu sve izgleda spektakularno puno raznih živih boja dok su u starom filmu boje malo više sepija ali vjerujemo da je to sve zbog vremena i kamera. U novom i u starom filmu Nick izgleda sve bolje što se bliži kraju filma. Potpuno obrnuto od novog filma Tom u starom često nosi jednodijelno kopčanje dok je u novom uvijek u duplom. Ista situacija je sa Gatsbyem koji u starom filmu ima uglavnom dupla kopčanja i fazone. Ostali gosti na zabavi starog filma nisu bili toliko teatralno odjeveni kao u novom ali su bili dosljedni vremenu koje su predstavljali. U starom filmu Daisy nagovara Gatsbya da obuče staru vojnu uniformu što on čini te tako plešu u mračnoj sobi uz jednu svijeću. Ona je u svečanoj bijeloj haljini koja je uža u struk te se širi kako pada. Načinjena je od dvije vrste materijala. Nosi dijamanti

prsten, naušnice koje vise, tanku narukvicu i lančić. Mnoge scene se ne poklapaju između starog i novog filma što je sasvim u redu. U starom fali nešto iz novog a u novom fali nešto iz starog. Tako je i ova scena ispred bazena gdje u starom filmu leže Daisy i Gatsby, on u jednodijelnom kupaćem kostimu crnog donjeg i bijelog gornjeg dijela. Ona ima bijeli ogrtač koji ima široke rukave koji su skupljeni kod zapešća. Sada dolazi scena koja je u oba filma vrlo slična. Ručak kod Toma. Razlika je u muškim odijelima. Svi su obučeni u svijetle tonove dok u novom filmu to nije slučaj. Gatsby je u oba filma u roza odijelu. U starom ima jednodijelno kopčanje sakoa ali nisko dvoredno na prsluku sa fazonom. U novom ima jednoredno kopčanje sakoa i prsluka. Tom je ovdje u svijetlo sivom odijelu jednorednog kopčanja i klasičnog prsluka sa visokom fazonom dok je u novom imao duplo kopčanje na sakou i visoko duplo na prsluku sa fazonom. Nick je u svjetlo plavom odijelu i bijeloj košulji dok je u novom filmu imao svijetlo smeđe odijelo. Jordan je u lila ogrtaču sa dugim uskim rukavima koji se šire od laka pa do kraja dužine te ispod njega ima bijelu haljinu, u novom filmu ima bež haljinu sa bijelim linijama kod ramena te rusu kragu. Rukavi na toj haljini su vrlo kratki. Daisy u starom filmu ima bijelu haljinu na bretele te preko nje prozirno žutu haljinu sa dugim rukavima koji imaju gumicu na zapešću te ukras na visini kukova iz kojih idu lagane falde. Prema njoj trči mala djevojčica u plavoj dječjoj haljinici kratkih rukava i s ukrasom na visini bokova. To se nije dogodilo u novom filmu te je tamo Daisy u bijeloj čipkastoj haljini nalik na bijeli cvijet sa laticama. Gospodin Wilson je u gotov istoj radnoj uniformi u novom i starom filmu kada Tom, Jordan i Nick staju naliti gorivo na putu za New York. U hotelu plaza odvija se rasprava koga Daisy voli te u žutoj haljini sa lepršavim plisiranim žutim šalom koji pada preko ramena istrčava iz sobe te trči kroz gomilu ljudi. Za njom trči i Gatsby. U novijem filmu je samo opisano kako je ona istrčala iz sobe te znamo razgovor koji se odvijao nakon njihova odlaska. Svađa između Myrtle i Wilsona je puno žešća i detaljnija u starom nego u novom filmu. Na sebi ima bijelu svilenu donju haljinu preko koje ide bordo haljina sa dugim rukavima koji se šire prema kraju. Nosi malene bisere. Potpuna suprotnost od onoga u novom filmu. U oba filma Tom, Jordan i Nick putuju zajedno natrag iz New Yorka točno kako je opisano u knjizi. Policija u starom filmu je imala više detaljniju uniformu nego ona u novom. Ljudi koji su davali izjavu policiji u oba filma bili su vrlo slično odjeveni. U starom filmu Gatsby dolazi Nicku na trijem gdje ga Nick dočekuje u bijelim hlačama, tamnom remenu i svijetlom puloveru. Sada vidimo Gatsbya s leđa te stražnji dio prsluka je u sivoj boji. Scena koja je jako dobro opisana u knjizi no nema je u novom filmu već samo u starom je ta da Tom i Daisy sjede za kuhinjskim stolom. On ima crveni ogrtač sa nepravilnim šarama, a ona bijelu haljinu sa prozirnim dugim rukavima koji se nastavljaju u puni krug. Wilson dolazi do Tomove kuće i ispituje ga za pseću ogrlicu sa dijamantima koju je našao kod svoje žene. Daisy sva uplašena diže se od stola u svjetlo žutoj haljini sa širokim rukavima od lakta te se ispod te haljine prozire bijela jednostavnija bez rukava sa debljim naramenicama. U zagrljaj joj dolazi mala kćer koja se u novom filmu pojavljuje samo na kraju. Scena gdje se Gatsby odlučuje kupati u bazenu je također u oba filma. U novom filmu se kupat u jednodijelnom crnom kostimu dok u starom filmu njegov kupaći je podijeljen u dva dijela. Donji dio poput kratkih crnih hlačica i gornji dio nalik na potkošulju je bijeli na crne pruge. U području kukova nosi tanki remen. Ležeći na luftiću sa leđa ga puca Wilson u svojoj radnoj uniformi uz koju dodatno nosi kapu te odmah nakon njega ubija i sebe. Gatsbyevo dvorište po zadnji put je bilo puno ljudi u oba filma. U oba slučaja kostimi su vrlo slični. Nick sav u crnom odijelu i bijeloj košulji kucka na prozor kako bi otjerao radoznalu djecu sa Gatsbyeva posjeda. Nekoliko trenutaka nakon njihovog bježanja

na vratima se pojavljuje starac u sivom baloneru i crnom prevelikom odijelu sa bijelom košuljom i crnom kravatom. U ruci je držao šešir slične boje kao i baloner, a u drugoj kofer. Gatsbyev otac sada priča Nicku tko je on zapravo i kakav je bio i od kuda je dolazio. U novom filmu se sve to dogodilo na drugačiji način. Nick nam dosta rano priča od kuda Jay Gatsby dolazi te da mu je pravo ime James Gatz. Na sahrani u starom filmu bili su samo otac i Nick te svećenik, dok se u novom filmu nije odazvao nitko osim Nicka koji je cijelo vrijeme bio uz njega. U starom filmu tokom ovih scena Nick izgleda sređeno te kao da drži do sebe dok u novom filmu izgleda kao da se raspada te sve manje drži do svog izgleda. Novi film preskače sljedeću scenu. U starom još jedna scena gdje Nick nakon sprovoda sjedi uz šalicu čaja sa Jordan koja ima svijetlo sivu haljinu sa bijelim točkama bez rukava. Nosila je veliki sivi šešir sa velikim perjem na stražnjoj strani. Oko vrata je nosila koraljnu ogrlicu. Iza Nickovih leđa dolazi Tom u sivom trodijelnom odijelu preko kojeg je ogrnut crnim kaputom i bijelim šalom oko vrata. Baš kad je htio reći da je Daisy vozila ona se pojavljuje baca se u zagrljaj Nicku. Na glavi ima sivi svjetlucavi turban te lila kaputić sa krznom oko ovratnika i rukava. Ambijent u kojem se to događalo i ljudi koji su ih okruživali izgledali su kao iz visokog društva. Svo to blještavilo fine odjeće, velikih svijetlih ženskih šešira i muškaraca odjevenih u prikladna odijela. Zadnja scena prikazana u oba filma je Nick kako šeće praznim prostorijama Gatsbyeva dvorca ili u starijem slučaju veće kuće. Iz cijele ove usporedbe može se vidjeti kako oba filma imaju svoje vrijednosti i nedostatke. Noviji film je možda bolji što se tiče blještavila i samih kostima dok stariji nije toliko loš te je uz mnoge kritike dokazano da ima bolje razrađenu radnju te više scena iz knjige nego u novom filmu. No ipak se može reći da su oba filma zaslužuju pozitivne komentare i nagrde.

Veliki Gatsby nije samo izveden u obliku filma, već se izvodi kao balet i kazališna predstava. Jedna od najuspješnijih i najpoznatiji baletnih izvedbi je od strane Northen balleta gdje je David Nixon OBE, ujedno koreograf, scenarist i kostimograf. Vrlo zanimljivo je to što je on započeo karijeru kao plesač. Kao što je već poznato baletni kostimi moraju biti lagani i lepršavi kako bi se plesači lako kretali na pozornici. To se smatra vrlo zahtjevnim poslom pošto se mora koristiti točno određena vrsta materijala. Pošto u ovom baletu nema tutu haljinica možemo zaključiti da se radi o modernom baletu. Ono što je dobro u ovome je to da se u razdoblju 1920.ih godina nosila lagana i široka odjeća koja potiče slobodu kretanja te tako olakšava scenski izgled kostima. Muška odijela na sceni izgledaju identično kao iz tog razdoblja. Navodi se kako su materijali korišteni za izradu baletnih kostima ipak malo drugačiji od onih korištenih u opisanom razdoblju. Kao u svim tako i u ovom baletu nose klasične baletne papučice vezane oko gležnja. Muški plesači koji nose sakoe uglavnom ih nose otkopčane radi senzualnijeg pokreta. U tom smislu prsluk im ne smeta. Žene ne nose velike biserne ogrlice koje bi im smetale pri skokovima. Nose nakit koji je prišiven uz kostim te na glavi nose uske šešire, marame, i ukrašene trake. I ovdje ne nedostaje perlica, dijamanta, kristala i perja koji služe kao ukras. Kad je u pitanju kazalište kostimi ne moraju biti toliko lagani kao u baletu. Ovdje se daje mašti na volju te se može eksperimentirati sa raznim materijalima, naravno smo onoliko koliko nam to dopušta tema i vremensko razdoblje radnje djela. 2015.-2016. godine Blackeyed Theatre imao je turneju po cijelom Londnu. Dobar dio predstava bio je i rasprodan. Kostimografkinja koja je radila a ovom projektu je Jenny Little. Njen rad je dosta dobar. Muški kostimi su nalik onima koje smo gledali u filmu. Ženske haljine su manje raskošnije ali je i dalje moguće vidjeti i prepoznat tko ima koju ulogu.

3.5. KOSTIMOGRAFKINJA I NJENA IDEJA

Catherine Martin, australska je kostimografkinja, produkt i set dizajnerica te filmska producentica. Svojim radom zaslužila je dva Oskara za *Moulin Rouge* i dva za film *The Great Gatsby*. Osvajajući 4 nagrade, Catherine je najnagrađivanija Australka u povijesti Oskara (nakon Orry-Kelly 1950-e). Sudjelujući u stvaranju filma *The Great Gatsby*, ova umjetnica je uzela veliki zalogaj, te je osim u odjelu kostimografije radila i kao producent te scenograf. Cijeli je film snimljen u Australiji, što je značilo da Catherine i njen tim moraju kreirati New York 1920-ih do najsitnijih detalja u Sydnes`s Fox studiju. Sve iz Gatsbyeve palače – od plesne dvorane, bazena, knjižnice pa čak i Plaza apartman stvoreno je samo za potrebe filma. Kada pričamo o kostimima, to je dakako bio jedan od najzahtjevnijih pothvata. Neke od party scena zahtijevale su blizu 300 kostima, a svaki od njih je bio specifičan i jedinstven. Samo s muške strane, isporučeno je približno 1200 kostima. Miuccia Prada je pomogla sa ženskim kostimima, dizajnirajući 40 haljina kao i neke kostime za Daisy. Za Catherine je ovo bio velik izazov, ali ona je bila više nego sretna te ga je prihvatila s oduševljenjem. Dovodeći ovu klasičnu, ljubavnu novelu u stvarni život nije bio lak zadatak te je u početku bilo sumnji i straha, no ona je ovaj posao izvršila i više nego odlično. Pri dogovorima s Bazom Luhrmannom (redateljem filma), Baz nije htio nostalgičan New York prikazan u sepia tonovima, htio je vibrantan New York kakvog bi htio i sam Fitzgerald ili bilo koji lik u djelu. Nije htio da zabava izgleda kao gangsterski 21. rođendan, htio je da to budu prave 20-e ali s osvježanjem u promatranju. Kako bi započela stvaranje ideje, Catherine je prvo morala pročitati knjigu te analizirati sve likove, njihovu odjeću te kako je Fitzgerald opisao odjeću. Nakon analize je slijedio odlazak u knjižnicu, traženje odjeće iz odgovarajućeg razdoblja koje će odgovarati odjeći likova iz knjige, istraživanje online, posjećivanje i kontaktiranje muzeja, čitanje što je više moguće. Kako je knjiga predstavljena 1922. te izdana 1925. i doživjela uspjeh 1929., Catherine je bila u mogućnosti koristiti cijelo desetljeće kao referentnu bazu dijela. 20-e su bile godine inovacija. Catherine i Baz supružnici i radni kolege zajedno su si pomagali na ovom velikom projektu. Baz koji je redatelj ovog filma znao je što točno želi te je svoje ideje prenio na svoju ženu koja se uz dodir svoje kreativnosti savršeno uklopila dva pogleda u jedan. Catherine je morala poznavati knjigu od početka do kraja, morala je razumjeti period, odjeću i materijale toga razdoblja, kako je izgledalo unutarnje uređenje domova, hotela Plaza pa čak i registarske pločice na taxi autima, pića iz tog perioda koja su bila popularna i na koji način su pripremljena te mnoge druge stvari. Catherine je bila svjesna da je Fitzgeraldu odjeća bila vrlo važna iz toga što je on odjeću opisivao na vrlo detaljan način kao npr. svu Gatsbyevu odjeću. On je bio svjestan da odjeća u prvom prikazu može gledatelju dati zaključak o liku te u kakvom se društvu kreće i što radi. Jedan od zaključaka je da je Daisy uvijek odjevena u bijele ili svijetle haljine kao djevojka koja se udaje. To je iz tog razloga što se nikada nije htjela udati za čovjeka za kojeg se udala te se htjela vratiti u prošlost kako bi ispravila tu pogrešku. Myrtle opisuje kao ženu koja živi svojim besramnim stilom pokazujući se i predstavljajući se poput starlete te želi živjeti svoje fantazije. Nicka je predviđjela kao mladića štreberskog izgleda koji dolazi iz dobre ali ne bogate familije. Na njegovoj odjeći se u početku filma vidi poslijeratni utjecaj koji se uz druženje sa Gatsbyem mijenja i postaje sve moderniji. Što se tiče palete boja u kostimografiji filma Catherineina istraživanja su ju dovela do saznanja da bogati ljudi koji su imali mnogo odjeće odvajali bi ju po sezonama tako da su mogli birati od tamnijih boja do svjetlijih. Ljudi koji nisu imali tako puno novaca morali su se snalaziti i

kombinirati ono s čime su raspolagali. Vrlo veliki pokazivač bogatstva u 1920.im godinama su bila svijetla odijela koja su se teško prala te ih nisu svi mogli priuštiti.

4. EKSPERIMENTALNI DIO

Uz pismeni i istraživački dio završnog rada učinjen je i eksperimentalni dio. Zamišljena je izrada kostima tj. dizajn, konstrukcija i šivanje. Prvotna pomisao bila je napraviti kostime iz scena party-a koje su raskošne i nimalo skromne no ograničeni budžet nije dopuštao tako nešto te je odlučena izrada kostima iz scene u hotelskoj sobi u New Yorku. Ta scena prikazuje pet likova koji su u velikoj drami. Daisy i Gatsby odlučuju reći Tomu da se vole no Daisy postaje neodlučna i govori kako voli obojicu. Uz njih tu su Jordan i Nick koji sve znaju no ne smiju ništa reći kako Tom ne bi zaključio da su ih oni uspjeli spojiti. Situacija postaje sve napetija. U nastavku su prikazane fotografije modela u kostimima koji su izrađeni od strane autorice završnog rada. Fotografije koje slijede snimo je Grgo Žonja u caffè baru Finjak na adresi Vlaška ulica 78.

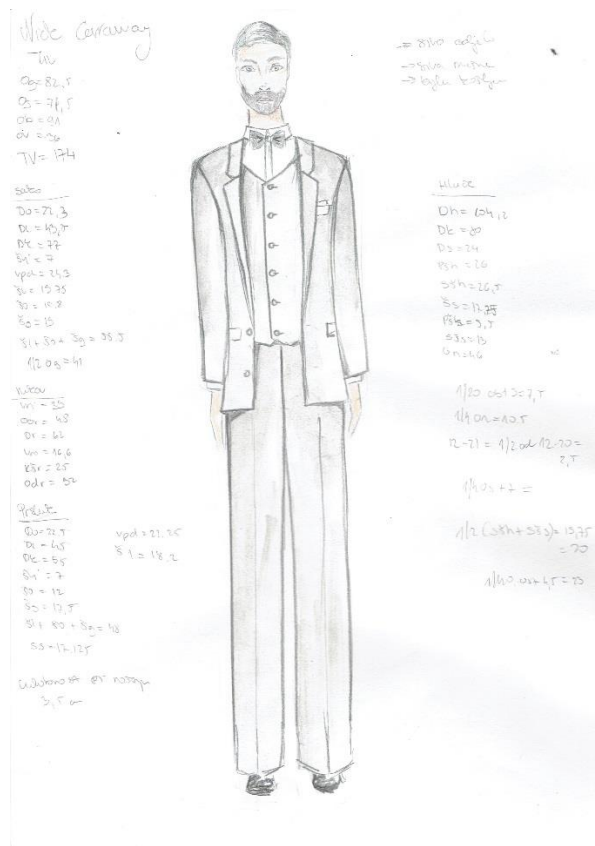

Slika 1. Prikaz scene gdje Daisy i Gatsby objavljuju Tomu da se vole.

4.1. IZRADA KOSTIMA NA TEMU GREAT GATSBY

Sama izrada kostim bila je vrlo zahtjevna, ali je pružala izrazito veliko zadovoljstvo. Svi glavni odjevni predmeti izrađeni su samostalno dok su košulje, kravate i leptir mašna bile privatno vlasništvo. Početak je bio naravno uzimanje glavnih tjelesnih mjera modela po kojima su rađeni kostimi. Temeljna konstrukcija muških odijela je nešto s čime se autor nije susretao do sada u mjerilu 1:1, ali bez problema su savladane sve poteškoće. Za sva tri odijela rabili su se temeljni krojevi u zadanim veličinama te su naknadno modelirana tako da se postigne oblik tj. formu koja je zamišljena za određeni lik. Što se tiče ženskih haljina, lakše su za izradu od muških odijela. One su jednostavnijeg kroja, no to im ne umanjuje njihovu vrijednost izgleda. Savršeno se uklapaju u to razdoblje. Potraga za materijalima je dosta zanimljiva ali i teška zbog budžeta koji dosta ograničava. Materijali koji su bili odlični za muška odijela bili su poprilično skupi pa čak i do 400 kn za metar. Pronalazeći razne materijale nailazi se i na razne cijene kako one koje su preskupe i nadmašuju određeni budžet tako se mogu i promaći oni sa prihvatljivim cijenama. Cijene materijala za izradu ovih kostima kretale su se od 10 kn po metru do 70 kn po metru. Ono što de u korist potražnji materijala su sezonski popusti te se tako mogu naći kvalitetniji materijali za nižu cijenu.

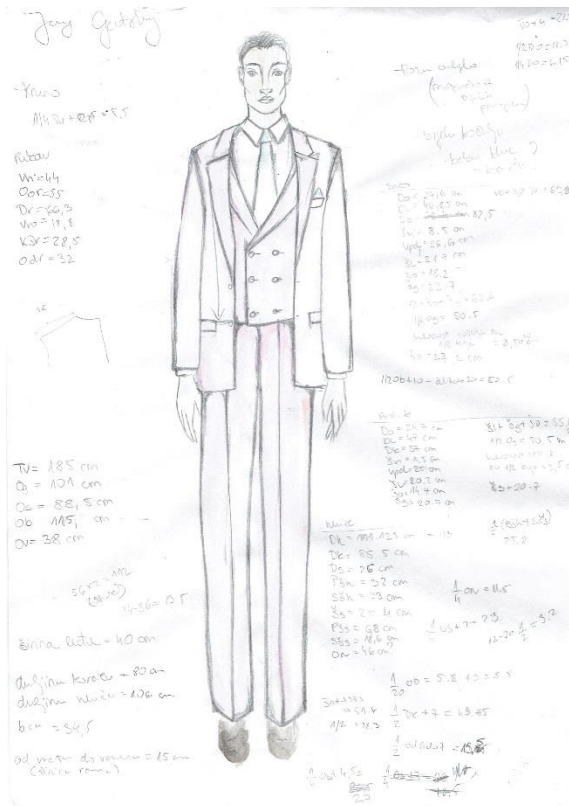
Skice koje su crtane isključivo za ovaj rad, te su po njima šivani kostimi.

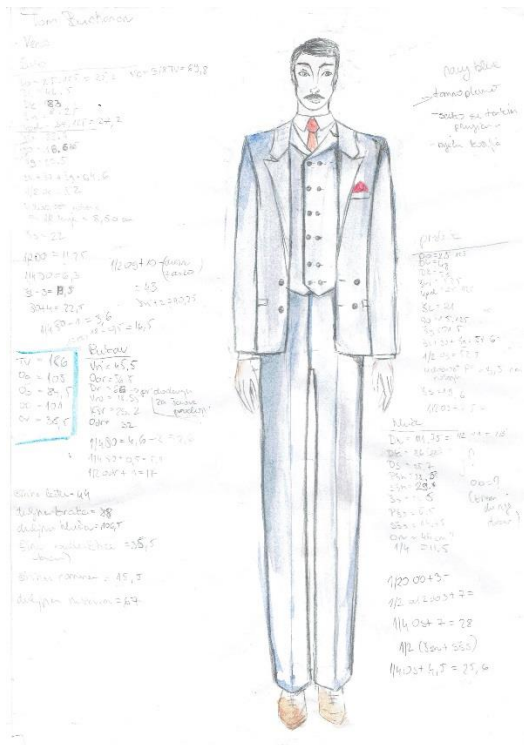
skica 1. Nick Carraway

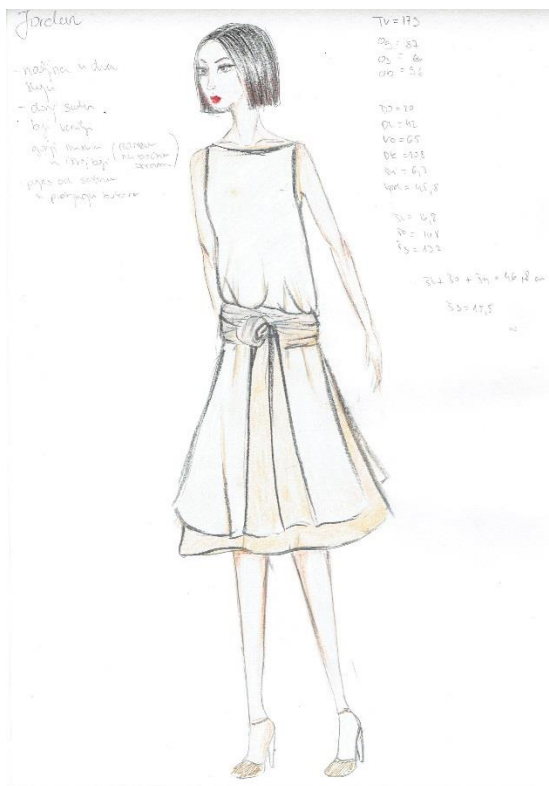
skica 2. Daisy Buchanan

skica 3. Jay Gatsby

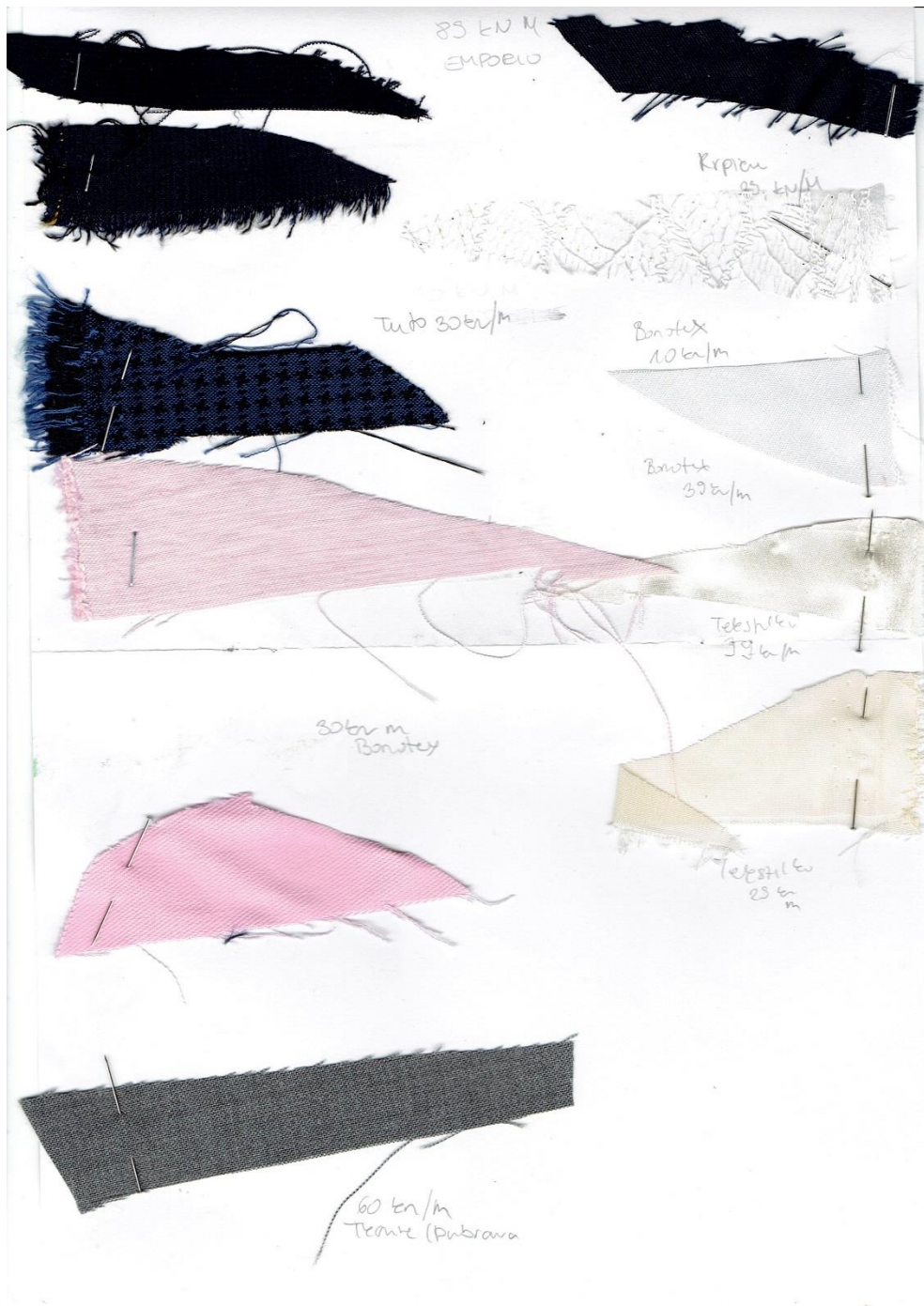

skica 4. Tom Buchanan

skica 5. Jordan Baker

Prikupljani uzorci tekstila za izradu kostima:

slika 2. uzorci tekstila

Nick Carraway mladić koji u filmu uglavnom nosi zemljane boje. Za njega sam odlučila da ću ga odjenuti u sivo odijelo jer mi se činilo prigodnim uz njegov karakter. Odijelo se sastoji od tri dijela a to su: hlače, prsluk i sako. Hlače su klasični prikaz 1920.ih godina. One su strogo ravne peglane na crtu, kopčanje je u području struka. Na stražnjem dijelu imaju dva ušita i dva džepa sa letvicom koja su u jednakoj visini. Na prednjem dijelu sastoje se od dva nabora a iz jednog izlazi crta po kojoj se hlače peglaju te se dobiju takozvane hlače na crtu. Na bočnoj strani nalaze se kosi džepovi. Što se tiče prsluka, on je vrlo jednostavna kroja i nema nikakvu fazonu te se dobiva v izrez ispod kojeg je odmah jednoredno kopčanje. Na prsluku je izvedeno 6 rupica i 6 gumba. Dužina se preklapa sa hlačama tako da se košulja ne vidi. Sako ima jednoredno kopčanje od dva gumba. Na rukavima su zašivena po tri gumba, fazona se sastoji od ovratnika i revera koji su savršeno usklađeni te imaju klasičan ali pomalo spušten izgled. Sako ima tri džepa a svaki je sa jednom letvicom. Nick nosi bijelu košulju. Detalj je leptir mašna u sivoj boji te bijela maramica koja viri iz lijevog visokog džepa. Sat koji je također u privatnom vlasništvu uklopio se izvanredno. Također odgovarajuća obuća dala je cjelokupno dobru sliku onoga što sam si zamislila.

Slika 3. Nick Carraway toči piće zbog ozbiljnosti situacije.

Slika 4. Nick Carraway traži izlaz iz neugodnog razgovora

Jay Gatsby nosi netipično odijelo. Razlog tome je citiram razgovor Jordan i Toma „ Saznao si da je Oxfordovac?“ upita Jordan na što joj Tom odgovara“ Oxford, New Mexico. Nosi ružičasto odijelo zaboga!,¹⁵ savršen opis pisca dao mi je odličnu viziju kako je Gatsby izgledao i što je nosio. Odijelo se sastoji od tri dijela a to su hlače, prsluk i sako. Hlače su također kao i kod Nicka klasičnog kroja koji je za razliku od današnjih uskih modela ipak malo širi. Na stražnjem dijelu nalaze se dva ušitka, a na prednjem dva nabora iz kojih se hlače peglaju na crtu. Na bočnim dijelovima hlača nalaze se bočni kosi džepovi. Prsluk je malo kompliciraniji za razliku od Nickovog s obzirom da ima duplo kopčanje i fazonu. Sama fazona na prsluku nije rijedak slučaj te se češće pojavljuje kod onih više imućnih muškaraca. S obzirom da je Gatsby jako bogat, prsluk sa duplim kopčanjem i fazonom činilo mi se kao idealno rješenje za naglasiti njegovu financijsko stanje i moć koju posjeduje. Kopča se sa tri gumba a sve ukupno je vidljivo šest gumba. Prvi gumb nalazi se malo ispod prsne linije a zadnji je točno ispod pojasnice hlača. Fazona je klasična te se poklapa sa onom na sakou. Sako za razliku od prsluka ima jednoređno kopčanje sa dva gumba. Pozicija prvog gumba se nalazi malo ispod srednjeg gumba na prsluku. Fazona je također iz dva dijela i vrlo je slična onoj na prsluku. Jedina razlika je što je donji dio fazone malo širi na sakou nego na prsluku. Na rukavima se nalaze četiri gumba koji su zašiveni jedan iznad drugog u kratkim razmacima. Gumbi su bijele boje te se dobro uklapaju uz bijelu košulju i bijelu svilenkastu maramicu na gornjem džepu s lijeve strane. Sako ima još dva bočna džepa koji su uz džep na gornjem dijelu načinjeni sa jednom letvicom. Zgodan detalj je siva kravata na pruge sa laganim ljubičastim tonovima. Cipele su tamno sive iz tog razloga što je odijelo samo po sebi otkaćeno te neke druge ozbiljnije ne bi se dobro uklopile.

Slika 5. Gatsby i Daisy se zaljubljenog gledaju.

Slika 6. Gatsby sa čašom u ruci.

¹⁵ Citiram razgovor Jordan i Toma iz filma, vrijeme (1:32 min)

Tom Buchanan nosi odijelo koje mu paše uz karakter. Strogih linija, bogatog izgleda. Hlače imaju jedan stražnji džep, dva ušitka na stražnje dijelove te na prednjem po dva ušitka i kosi džep na svakoj strani. Kopčanje hlača nalazi se u području struka. Prsluk ima duplo kopčanje od šest redova gumbi koju su za razliku od Gatsbijeovog prsluka poprilično blizu. Tako prvi gumb dolazi na poziciju iznad prsne linije te fazona ispada kratka i široka točno onako kako zamišljam da Tom to nosi. Za razliku od drugih fazona ova na krajevima sadrži dva špica koji daju oštiji izgleda ulazi. Sako je isto kao i prsluk duplog kopčanja ali samo sa dva gumba. Prvi gumb dolazi dosta nisko tako da prsluk dosta efektno izvire. Razmak od gornjeg prvog i donjeg ujedno i zadnjeg gumba je jedanaest centimetara. Dupli gumbi su jednakog razmaka kao i prednji. Fazona na sakou je također sa izbočinama iz kojih uz mali razmak izlazi gornji dio ovratnika. Gornji džep koji uglavnom služi za ukrasne maramice je sašiven od jedne letvice te služi zamišljenoj svrsi i drži crvenu maramicu koja paše uz crvenu kravatu. Ostala dva džepa također su sašivena sa jednom letvicom. Na rukavima sam našla po pet gumbi koji se dodiruju jedan iza drugog što ostavlja dosta dobar efekt. Košulja je svijetlo plave boje te ima dva gumba koji pridržavaju ovratnik. Cipele su klasične crne.

slika 7. Tom Buchanan prekrizanih ruku

slika 8. Tom Buchanan ljuto gleda

Daisy Buchanan opisana je kako nosi bijelu haljinu tako da oko izbora boje tkanine nije bilo potrebno razmišljat. Temeljni kroj haljine vrlo je jednostavan te jedino što sam morala modelirati je bila širina haljine i izrez oko vrata. Odlučila sam napraviti dekoltirani V izrez jer mi se činilo zgodnim uz situaciju u kojoj se nalazi. Haljina uz bočne šavove ima i šavove na prednjoj i stražnjoj sredini te na petnaest centimetara od dužine kroja na svakom šavu se nalaze rasporci. Također na sredini grudi nalazi se šav koji skriva prsi ušitak i spaja gornji dio haljine sa donjim dijelom. Preko haljine nosi lagani ogrtač koji se veže i laganu mašnu koja pada do kraja kroja. Ogrtač je kao i haljina bez rukava ali je drugačijeg materijala i duži od same haljine. Materijal koji sam odabrala za ogrtač je čipka u obliku listića sa laganim šljokicama kako bi istaknule njenu nježnost. Srebrne sandale uklopile su se u cjelokupni izgled karaktera.

Slika 9. Daisy

Slika 10. Daisy sjedi razmišljajući

Jordan Baker je sportašica koja ne mari za ničije mišljene. Iako je u knjizi opisana kako uz Daisy nosi čisto bijelu haljinu, ja ju nisam mogla tako zamisliti. Iz tog razloga sam odabrala boju vanilije koja ja svijetla i ovisno o padu svijetla nekada izgleda bjelije. Haljina se sastoji od dva dijela: gornjeg koji je od muslina i donji koji je teži i sjajniji saten. Prisutan je i remen od istog materijala od kakvog je načinjen i donji dio haljine. Izrez je lađa oblika, bez rukava i spojen je samo u bočnim šavovima. Prsni ušitci su na mjestu grudi u bočnom šavu. Gornji dio od muslina identične je boje kao i donji dio ali je lađa izrez malo iznad donjeg dijela haljine. Taj gornji dio spojen je sve do sredine struka a ostatak je tretiran kao veliki rasporak sa obje strane tako da taj donji dio proviruje. Uz to dolazi i pojas koji se omotava dva puta oko tijela i veže na prednjoj sredini te se gornji dio haljine povlači tako da bude malo izvan pojasa. Zlatno-roza sandale uklapaju se uz haljinu. Jedan detalj su male biserne naušnice.

Slika 12. Jordan Baker

Slika 11. Jordan Baker u stajaćoj pozi

Sve fotografije fotografirao je Grgo Žonja. Za izradu kostima, odabir modela i lokacija zaslužna je autorica ovog teksta, Božica Tunjić.

5. REZULTATI

Veličanstveni prizori Gatsbyevih zabava ostavili su veliki utisak na gledatelje filma. Također ostali prikazi scena imaju jednako jak utjecaj. Sam film je vratio sjećanje na davno zaboravljeno razdoblje te tako utjecao na mnoge modne dizajnere. Služio je i kao inspiracija u mnogim granama umjetnosti i dizajna.

5.1. UTJECAJ FILMA NA MODU 21. STOLJEĆA

Kada je film izašao u kina ljudi su doslovno poludjeli za njim. Financijski uspjeh filma nadmašio je sva očekivanja. Neki kritičari tvrde kako nisu svi kostimi iz filma autentični razdoblju u kojem se radnja događa, ali ipak dočaravaju stil tog doba. Taj stil je inspirirao mnoge modne kuće poput Guccia, Etra, Cavallia, Marca Jacobsa, Ralpa Lurena. Sama Miuccia Prada je pomagala pri izradi filmskih kostima tako da se taj utjecaj vidio i na njenim modnim revijama. Kada je riječ o nakitu tada trebamo spomenuti poznato ime u izradi nakita a to je Tiffany & Co. koji su za ovaj film izradili prekrasne nakite. Dok su si bogate žene mogle kupovati skupu odjeću i nakit inspiriran 1920.ih godinama i velikim Gatsbyem, djevojke sa malo slabijim financijskim statusom mogle su si kupovati jeftinije proizvode i lažni nakit. Kosa kod djevojaka u filmu je u glavnom kratki bob za kojim su djevojke doslovno poludjele. On stoji na gotovo svaku modnu kombinaciju i jednostavan je za održavanje. Tako su mnoge djevojke rezale svoju dugu kosu da bi izgledale što više poput Daisy ili Jordan. Ukrasi u kosi bili su jako važni tokom 20.ih godina. Bili su to razni cvjetovi, špange, češljevi, marame, rajfovi, i perje. Ti ukrasi su se počeli masovno kupovati i nositi nakon izlaska filma. U filmu su cipele bile na ipak malo višu petu ali s obzirom da se u to vrijeme nosila midi peta tako su se mnogi dizajneri uključujući i Pradu prisjetili tog trenda te ga vratili na današnje ulice gdje sve češće možemo vidjeti mlade djevojke u midi potpeticama. Također nosile su se i blještave ogrlice oko vrata koje su ostavile veliki utisak na modnu scenu. Takve ogrlice često se mogu vidjeti kao inspiracija u nekim subkulturama. The Great Gatsby nije utjecao samo na modni svijet. Mnogi klubovi diljem svijeta a tako i u Zagrebu počeli su priređivati tematske zabave slične onima iz filma. Mnogi su ljudi počeli istraživati tadašnje stilove te tako počeli uređivati i unutrašnjost doma, lokala i poslovnih prostora inspiriranim tim godinama.

6. ZAKLJUČAK

Tema ovog završnog rada bila je kostimi iz filma *The Great Gatsby* te uz obavljena istraživanja saznale su se mnoge zanimljivosti koje su prenesene u ovaj rad. Kostimi imaju vrlo važnu scensku ulogu te pomažu glumcu pri izražavanju vlastitog karaktera i identiteta. Spojimo li te komponente zajedno dobijemo savršen spoj koji se odražava na uspješnost vizualnog izgleda filma, kazališta ili nekog drugog scenskog nastupa. Sam posao kostimografije nije nimalo jednostavan niti lak te je svaki novi zadatak veliki izazov za svakog kreativca koji se bavi tim divnim poslom. Od čitanja scenarija, razrade likova ne samo po njegovom fizičkom izgledu veći i po psihološkim karakteristikama, te dogovor sa osobom koja nosi taj kostim, dogovor sa scenaristima, scenograf, vizažistima, frizerima itd. Zaključili smo kako je u ovom poslu vrlo bitno da odijelo čini čovjeka iz tog razloga da gledatelj može sam zaključiti čija je kakva uloga. U samom filmu *The Great Gatsby* radnja se odvija u dvadesetim godinama prošloga stoljeća. Obzirom da je knjiga predstavljena 1922. godine a doživjela uspjeh tek 1929. godine kostimografkinja Martin koristila je čitavo desetljeće za realizaciju svojih likova što ju je dovelo do tolikog uspjeha da se više pričalo o samim kostimima filma nego o njegovoj radnji. Jedna od zanimljivosti saznata kroz istraživanje o vremenskom razdoblju je to što je dužina muških sakoa u razdoblju art-deco-a malo kraća od ostalih razdoblja. Žene su u tom razdoblju počele nositi hlače, haljine su prestale biti strukirane te dolazi do oslobađanja tijela pri pokretima, dužina haljina je nešto kraća ali nikada ne prelazi iznad koljena tj. sve dok ne počnu plesati charlestone. Kada smo se dotakli nakita vidjeli smo da su šuširi nakon 1923. godine dobili novi oblik. Oni su postojali sve više u obliku zvona, točnije obod im se smanjuje pa negdje a skoro ni nema. Gledajući dva filma koja su rađena prema istom romanu može se otkriti kako su kostimografkinje, redatelji, scenaristi i scenografi imali drugačije poglede na ono što su stvarali. Stari film je više prigušenih tonova boja, dok je novi film sniman u jakim kontrastnim bojama koje daju življu perspektivu filma. Kostimografkinje u oba filma *The Great Gatsby* odradile su odličan posao te u obje osvojile nagradu Američke Akademije. Martin je za izradu kostima koristila čitavo desetljeće te je tu učinila onu razliku koja se primjećuje između dva filma. Mnogo istraživanja i potraga za pravim materijalima mogu iscrpiti ali to je čar tog divnog posla u kojemu vraćamo nešto davno zaboravljeno ili predviđamo kako će odjeća u budućnosti izgledati. Taj proces stvaranja je nešto što donosi sreću onome tko to uistinu voli raditi. Odluka za izradu kostima i odabira ove teme je proizašla iz želje za tim ostvarenjem. Sve odjevne predmete autorica ovog teksta izrađivala je sama. Od pronalaska zadovoljavajućeg materijala pa do konstrukcije, modeliranja i šivanja. Ovo je bio izazov koji se prihvatio sa oduševljenjem te ispao bolje od očekivanog.

7. LITERATURA

Lussier, S: Art Deco fashion, V&A Publishing, London, 2009.

Petranović, M: Od kostima do kostimografije; hrvatska kazališna kostimografija, ULUPUH, Zagreb 2015.

Lesse, E: Costume Design in the Movies (Dover Fashion and Costumes), Dover Publications, New York, 1991.

Wolf, N: Art Deco, Prestel Verlag, München, 2013.

Štrbac, M.: Monografija "Ruta Knežević: Kostimi", ULUPUH, Zagreb, 2009.

<https://vintagedancer.com/1920s/1920s-fashion-men/> (2.06.2018.)

<https://www.gradesaver.com/the-great-gatsby-2013-film/study-guide/character-list> (13.06.2018.)

Popis fotografija:

Slika 1. Prikaz scene gdje Daisy i Gatsby objavljuju Tomu da se vole. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 2. Prikupljeni uzorci tekstila prilikom potrage za određenim tekstilnim tkaninama koje bi se koristile za izradu kositma.

Slika 2. Nick Carraway toči piće zbog ozbiljnosti situacije. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 3. Nick Carraway traži izlaz iz neugodnog razgovora. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 4. Gatsby i Daisy se zaljubljeno gledaju. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 5. Gatsby sa čašom u ruci. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 7. Tom Buchanan prekriženih ruku. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 6. Tom Buchanan ljutio gleda. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 9. Daisy sjedi razmišljajući. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 8. Daisy Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 11. Jordan Baker Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Slika 10. Jordan Baker u stajaćoj pozi. Fotografirao Grgo Žonja. Godina nastanka 2018.

Popis skica :

Skica 1 prikazana je skica odijela za uloga Nicka Carrawaya. Autorica Božica Tunjić

Skica 2. Prikazana je skica za ulogu Daisy Buchanan. Autorica Božica Tunjić

Skica 3. Prikazana je skica za ulogu Jaya Gatsbya. Autorica Božica Tunjić

Skica 4. prikazana je skica za ulogu Toma Buchanana. Autorica Božica Tunjić

Skica 5. prikazana je skica za ulogu Jordan Baker. Autorica Božica Tunjić